

TUDOSÍTÓ IRODA
BUDAPEST
Postafiók 151

10. Avezet
Havonta
évre 600
földre:
félre
Hirdet
Uj
csak a
díjak meg.

UJKELLET

ZSIDÓ NAPILAP

Ara 5 lej
XXI. évf., 109. szám.
1938—5698. Ijár 16.
Kedd, május 17.

Mit bizonyít az állampolgársági revízió

Iorga professor lapja, a Neumul Romanesc, legutóbbi számában az állampolgársági revízió menetével foglalkozik. Provizórikus számadatokat közöl le a lap az okmányok felülvizsgálásának első eredményeiről és ezekről merőben téves következtetéseket von le.

Ugy tudja a Neumul Romanesc, hogy Aradon például 1500, Timisoaran pedig 2000 esetben semmisítették meg a revízió alá utasított zsidók állampolgárságát.

Ezzel szemben az igazság az, hogy nem kétezer, vagy ezerötzszáz állampolgárság megsemmisítéséről van szó. Ezek a számadatok olyan esetekre vonatkoznak, midőn az 1924-es állampolgársági listákba felvettek nem nyújtottak be okmányokat állampolgárságuk igazolására.

Következik ebből, hogy Aradon, vagy Timisoaran annyi száz, vagy ezer zsidó él, aki bitorolta minden törvényes jogcím nélkül az állampolgári jogokat?

Szó sincs róla. Az igazság az, hogy az 1924-es állampolgári listák összeállítása óta 14 esztendő telt el immár. Az elmúlt tizenhárom év alatt pedig dus arafása volt a halálnak és a revízió lázában a hozzátartozóknak nyitván nem volt idejük arra, hogy halotti bizonyítványokkal igazolják az elköltözötteknek a revíziótól való távolmaradását.

Nem kevésbé nagy volt ezen idő alatt a kivándorlók száma is. Az utolsó öt-hat évben különösképpen erőteljes emigráció indult meg Transilvaniából, főleg Palesztina felé. Nyilván ezek az emigránsok sem nyújtották be okmányaikat. De férjhez ment számos leány, aki miután férje után állampolgársági jogot élvez nem adott be kérvényt leánykori állampolgárságának megvédéséért.

Ezeket a tényeket kell figyelembe venni minden statisztikának, amely a „csalárd uton állampolgárságot szerzett zsidók” számát fogja összeállítani.

A magyar kormány változása

Darányi elment, az új kormány bemutatkozott s ez a bemutatkozás — állapítsuk meg mingyárt — nem csupán külöségeiben: megnyugtatólag hatott. A válság légköre Magyarország fölött egyelőre tisztult. Az új kormányelnök bent a parlamentben, bemutatkozásakor, ha nem is teljesen osztatlan, de kétségtelen sikert aratott s ami visszhang eddig külföldről érte, az is kedvező. A kormányelnök szerencsésen választotta meg a hangját és szerencsésen mondanivalóit — nívóját.

Ez a mondanivaló a napokban, amikor anynyi jelszó, felszín és álság forog csillogó ropentükkkel a köztudat előtt, egyenesen bölcseleti mélységű, professzoralisan higgadt, férfiasan mérsékelt és átgondolt. Olyan vonások ezek — ismételjük — amelyek minden heves izásra jözanítólag és így rokonszenvesen hatnak, rokonszenvesen még akkor is, ha a közölt mondanivaló mélyére nézünk. Rokonszenvesen, mert épp az az idő jele, hogy az elfogadhatatlan is bizonyos mértékű elfogadásra talál, ha hangzóatájából érezzük az érület egyensúlyát s az átgondolás meggyőző erejét.

A bemutatkozott magyar kormányelnök szombat délelőtt elhangzott beszédével kapcsolatosan az előbbieket feltétlenül le kell szegíteni. Ezután viszont ki kell emelni — s ez ismét az idő jele — hogy ha közelebről vizsgáljuk közléseit, úgy be kell látnunk, hogy a magyarországi politika fejlődése egy jelentős lépéssel ismét tovább megy azon az uton, amelyik az államélet szervezését a német és olasz államszervezéssel rokon módzatokban keresi.

Mindenesetre ezen az uton az új magyar kormányelnök minden láz, felforgatás és forradalmiság nélkül kíván haladni. Mindezeknek eltökélt, szigorú ellenfele. Tarsolyában azonban mégis azok az eszmék húzódnak meg, amelyek előbb-utóbb, ha fejlődéssel is, ahogy az új magyar kormányelnök hangoz-

Holtpontra jutottak a francia-olasz közeledési tárgyalások

Nagy sikere van a belső kölcsönjegyzésnek

Párizs, május 16. A francia közvélemény Mussolini genovai beszédéből tudta meg, hogy a Párizs és Róma közötti tárgyalások holtpontra jutottak. A lapok szerint a tárgyalások sikertelenségéért részben Franciaországot is felelősség terheli, mert Herriot és csoportja élesen elleneztek, hogy már most kinevezték az új római francia nagykövet Flandin személyében és a francia szovjetbarát körök is igyekeztek megakadályozni a közeledési tárgyalások sikerét. Különösen Mandel gyarmatügyi miniszter volt az, aki ebben az irányban erősen érvényesítette a maga befolyását.

Római jelentés szerint, a világ minden részéből érkezett táviratok szerint Mussolini genovai beszédét nagy cimekkel a lapok teljes egészében leközlötték és hosszasan kommentálták.

Mint Párizsból jelentik, tegnap két rádió propaganda beszéd is hangzott el a

francia leadókban. Az egyiket Nolet tábornok tartotta, a másikat este a francia frontarcos szövetség elnöke, akik mindegyik a francia polgárság kötelességévé tették a kölcsön jegyzését. A terv szerint ez ügyben a következő héten sorozatos rádióbeszéddek fognak elhangzani.

Ezeket megelőzőleg Daladier miniszterelnök szombat este jelentette be a rádióban, hogy kormánya 5 milliárd kölcsönt bocsátott ki hadfelszerelési költségekre és áldozatkészségre szólította fel az ország polgárait.

Ujabb párizsi jelentés szerint, igen nagy kilátások vannak arra, hogy az első nemzetvédelmi kölcsön jegyzéseit holnap este le lehet zárni, tekintettel arra a nagy sikerre, amit a kölcsön a közönség körében elért. Ha a jegyzések meghaladják az 5 milliárd frankot a nemzetvédelmi pénztár visszatéríti az ezen tulmenő jegyzéseket.

Az orosz hadsereg körében Sztalin ellen irányuló összeesküvést lepleztek le

Kegyvesztett lett Maisky londoni szovjetköt

Rigából hírek szerint nemrégiben az orosz hadsereg körében nagy összeesküvést lepleztek le. Az összeesküvésnek 47 tiszti tagja volt, akik Sztalin élete ellen törtek és május elsején aktakart a merényletet elkövetni, de az kiptartant és valamennyiüket még a merénylet elkövetését megelőzően letartóztatták. Valószínű, hogy az összeesküvés összes résztvevőit halálra fogják ítélni.

Londonból jelentik, hogy a londoni szov-

jet nagykövet, aki 1936 óta képviseli kormányát Nagy-Britannia fővárosban és különösen a bennemavatkozási konferenciákon játszott nagy szerepet, tegnap szabadságra Moszkvába utazott. A Daily Mail az utazással kapcsolatban megjegyzi, hogy Maisky nem is tér vissza többé, mert a komintern elűtt, amiatt, hogy a brit kormányt nem tudta Csehszlovákia mellé állítani, kegyvesztett lett.

Uj orosz-japán konfliktus egy népbiztos japánellenes nyilatkozata miatt

MOSZKVA, május 16. Szigemesu moszkvai japán nagykövet tiltakozó jegyzéket nyújtott át a külügyi népbiztoságnak Szmirnov haditengerészeti népbiztos Japán-ellenes nyilatkozata miatt. Szmirnov ugyan legutóbbi szemlelusa során Vladivosztokban támadó hangu nyilatkozatot tett Japán ellen. Litvinov távollétében a helyettes külügyi népbiztos kijelentette, hogy a szovjet ellen tervezett japán fegyveres támadások miatt el kell utasítani a tiltakozó jegyzéket.

tatja, de a német, olasz államrendszerek berendezéséhez igazodó államélethez vezetnek. Ebben a vonatkozásban a magyar kormányelnök megnyilatkozásával kapcsolatban még le kell szögeznünk, hogy végső értelmében programja, bármily higgadt és előkelő ennek a programnak az elgondolása és bemutatása, elébe megy mindazoknak a követeléseknek, amiket az elszánt hevílet vakságával épp azok a szélsőségek hirdetnek, akik ellen a kormányelnök fellépni készül.

Előbbi megjegyzésünket szélesen alátámaszthatnánk. Rámutathatnánk azokra az elmentmondásokra is, amelyek a hirdített alkotmányos módszerek és számos bejelentett programpon, illetve a kormányelnök filozófikus megmondolási között fennállanak. Ezeknek az elmentmondásoknak a kiemelése azonban teljesen akadémius jellegű azok mellett a kiáltó hiányok mellett, amik a kormányelnök bemutatkozásából kimaradtak. Hogy csak egyet említsünk: Magyarország

legnagyobb kérdése, a magyar nép millióinak földhöz juttatása. Erről a kormányelnök nem beszélt. Ilyen irányban mégcsak ígéreteket sem tett, illetve ha tett, ezek a zsidókérdésre tartoznak. Legfeljebb az „új szerzeményű” bírtokos örök bérletekkel való átalakítására gondol az új magyar kormányelnök. Ezen a ponton, amint látható, nem megy eléje a szélsőségeknek....

S ezen a ponton áll és bukik ez a mérsékelt totalizálásra törekvő, egyelőre nemes, kissé tanáriának ható kísérlet s persze a nemzetközi helyzetben, közelebről Közép-Európa új elrendezésének kérdésén, amit a szudétánemet kérdés olyan szembeszökően igazol. Ebben a vonatkozásban, Magyarország külpolitikáját illetőleg is kétségtelenül rokonszenves az új kormányelnök programja, mégha a magyar külpolitika vezetésében változatlanul állja is az eddigi irányelveket. Rokonszenves, de kérdés, hogy olyan eszélyes lesz-e cselekvésében.

A tervgazdálkodás politikai következményei

A mai világban a nemzetgazdászok szerencsétlen és többnyire reménytelen feladata az illúziók lerombolása. A nemzetgazdászok szakadatlan Kassandrá kiáltása az utolsó két évtizedben egyenesen süket fülekre talált, jöllehet ezek a kiáltások nagyon is jogosul-taknak bizonyultak. Ha a nemzetgazdász ki-tart ez idő előtételeivel való szembenállás-ban, úgy bizonyos, hogy köroskörül minden-ki ellenségévé tesz. Minél fontosabb a kér-dés, annál inkább nehézségekbe ütközik. Még ha kitér a politikai diskussziók, az értékté-letek és a tudományos vizsgálódás elől, ak-kor is elmaradhatatlanul politikai vélemé-nyekkel kerül konfliktusba. Vannak ugyanis olyan tudományos megismerések, amelyek oly nagy mértékben eltérnek az uralkodó elő-tételektől, hogy egyenesen tárgyalni sem le-het őket a népszerű doktrínákkal való ellent-mondásba keveredés nélkül. Viszont a kérdés olyan fontos s nem csupán valamely csoport, vagy ország, hanem egész civilizációnk szá-mára, hogy száiksleges vállalni a nyílt meg-beszélés bátorságát, még abban az esetben is, ha főléreáit az embert.

Összegezhető-e szabad és demokrati-kus intézményekkel az állam kiterjedt terv-gazdasági tevékenysége? Senkiesem tagadja, hogy ez a kérdés ma a leggondosabb meg-fontolást követeli, viszont valljuk be: csak az utolsó évek fejlődése tanította meg a legtöb-beket ebben általában problémát látni. A gazdasági tervezés törekvése ugyanazokból a motívumokból származik, amelyek a poli-tikai szabadság követelésére vezettek. Az összekötő kapocs a klasszikus liberálizmus és a mai szocializmus között kétségtelenül az a meggyőződés, hogy valódi szabadság a nyo-masztó gazdasági gondoktól való megszaba-dulás nélkül lehetetlen. A gazdasági tervezés-től a jólét nélkülözhetetlen emelkedését vár-ják, amikor is a gazdasági szabadságnak a tervezéssel fellépő korlátozását a szabadság más területeken való növelésével remélik kompenzálni. A szocializmus evangélium sikereseink bizonyult s valói önmagukat a szabadság-tradíciók igazi és tulajdonképpeni védelmezőinek érzik a totalitáris állammal szemben s az a régi ellenvetés, hogy a szo-cializmus rabszolgaság, elévült.

Csak a legujabb időkben merült fel az a kérdés, — Aldous Huxley és Bertrand Rus-sel könyveiben pl., — hogy a modern diktatu-rák tényleg abszolút ellentétei s nem inkább konkelvens folytatásai annak a kiterjesztett tevékenységnek, amely évtizedek óta az egész világon megállapítható? Nyilván nem vélet-len, hogy a totalis államokban bizonyos ré-gőbbi szocialisták az új mozgalom potenciális ujoncaiként jelentkeznek s csak a liberális tekintik ősi ellenségnek. A nyugateurópai közvélemény még mindig hajlamos a fasiz-must és a kommunizmust olyan ellentétek-nek tekinteni, amelyek között középütt a de-mokratikus világnézet áll. Vajjon nem az az eset-e inkább, hogy ezek belsőleg rokonok s közös ellentétben állnak minden szellemi és po-litikai szabadságot biztosító rendszerrel?

A gazdaság kollektiv vezetése és a politi-kai kényszer között összefüggés áll fenn, amit a tények logikája feltételez. A terv-gazdaság ugyanis, miután gazdaságilag ész-szerűen és hatékonyan kell organizálni, sok-kal messzebbmenő megegyezést tételez fel a különböző célok és feladatok fontosságának fokozásáról, mint amennyi valóban fennáll s ezért a tervező állam alattvalóira egy rész-leteiben kidolgozott értékskálát és minden lé-nyeges etikai kérdésben való megegyezést kényszerít, ami a gazdasági tervezés előfel-tétele. Szükséges, hogy a polgár a terv cél-kitűzéseit helyesnek és irányadónak tekintse, miután a terv sikere, vagy csődje fokozott mértékben ettől a hitétől függ.

Ha valamely demokratikus közösség terv-gazdaságra törekszik, úgy ennek a törekvés-nek a mélyén a jólét növelésének reménye húzódik meg. Ez a látszólagos megegyezés

azonban csak általános formulát jelent: az általános jólétéről beszélnek s ez alatt gazdasági kiegyenlítődést, szociális igazságosságot értenek. Viszont még abban az esetben sem, ha a technikai lehetőségekről tökéletes meg-egyezés uralkodik, elégséges az üres jóléti formula általános elismerése annak az előd-tesére, hogy milyen konkrét tervet válassza-nak. Valamely gazdasági terv fölötti meg-egyezés a célok egészen meghatározott rang- sorát tételezi fel s ezzel a különböző indivi- duális célok és szükségletek kiértékelésének az egyenlőségét, ami pedig egy szabad or- szágban, ahol mindenki saját maga alakítja ki a véleményét, sohasem volt és nem is lesz. A megegyezésnek ez a hiánya a lényeges oka a demokratikus népképviseletnek ama számos esetben kritizált „tehetetlenségének“, amely tervezés esetén az általánosságban tartott instrukciókat konkrét döntésekbe ülteti át. Ha viszont ezek a döntések — technikai ka- rakterük miatt — a politikuskok kezéből ama bizonyos „független szakértő“ hivatalok ke- zébe kerülnek, ezzel újabb nehézségek tá- madnak az állami tevékenységnek a gazda- ság különböző területein való tényleges koor- dinálásakor. A törvényhozó hivatalok termé- szetesen vonakodnak a jogaikról lemondani. A terv akarata és a népképviselet tervezésre való képtelensége hozzájárul azután azt az óhaját, hogy a kormány, vagy valamely erős személyiség hatalmazandó fel a saját felelős- ségére való cselekvésre.

A demokratikus kormányfórumok egész vilá- gban növekvő diszkreditálása kizárólag an- nak a körülménynek tulajdonítható, hogy ezeket a demokratikát olyan feladatok elé állítják, amiknek a keresztülvitelére nem al- kalmassak. A központi nehézség abban áll, hogy a lakosság lényeges részében meggye- zést előző törekvések ugyanabban a mérték- ben csökkennek, mint amilyen mértékben az államtevékenység kiszélesedik. Vannak fel- adatok, amelyeknek a fontosságáról és ke- resztülviteléről gyakorlatilag teljes a meg- egyezés; mások esetében többség szükséges, mástérben viszont mindenkinek az a kívánás- ga, hogy az állam lépjen közbe. Viszont a hogan-ól annyiféle a vélemény, ahány fej- szóba jöhet. Fontos emlékeztetni arra, hogy a demokratikus kormányfórumok csak addig bizonyulnak valóban demokratikusoknak, ameddig az állam tevékenysége azokra a te- rületekre korlátozódik, amelyeken az állami erőszak alkalmazásának irányja a polgárok beleegyezésétől függ. A demokratikus inté- menyek igazi szelleme viszont éppen az, hogy az állam beavatkozása ezeken a terüle- teken korlátozott.

Gyakran hallani azt a véleményt, hogy va- lamely demokratikus kormányzott ország- ban a tőkés rendszer tartósan nem állhat fenn. Ha kapitalizmus alatt olyan társadalmi rendet értünk, amelyben a termelési eszkö- zök magántulajdona és szabad verseny áll fenn, ugy azt kell mondanunk, hogy csak ka- pitalista rendszerben lehetséges ilyen értelmi demokrácia, mert csak így kibővíthető ki az állam kiterjedt tervezése. Ahol azonban a demokratikus nép demokrácia-ellenes doktri- nákat uralkodóvá teszi, ott csak az lehet a kö- vetkezmény, hogy a demokrácia önmagát rombolja le.

De vajon a demokrácia nem teheti ma- gáévá a gazdasági ellenőrzés tényét, ugy, hogy megőrizi szabad politikai institucióit? Az a hit, hogy az autoritativ kormányforma korlátozódhat egy területre végzetes illúzió. A dolog természetében áll, hogy a diktatóri- kus vezetés nem korlátozódhat gazdasági te- rületekre, hanem szükségszerűen mindinkább kiterjed s végül totális lesz a szó szigorú ér- telmében. A gazdasági diktátor kénytelen az ország egész kulturális és politikai életét szabályozni, mert az általános meggyezés szempontjából szükséges van az értékskáláját illető abszolút helyesség hitére. A tervelés kikerülhetlenül tervelés mindenki számára. A tervgazdálkodás, bármilyenek legyenek a politikai előjelei, logikusan kényszerít és erő- szakot tételeznek fel.

— Elhízott egyéneknek reggelként éh- gyomorral egy-két pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet a bélműködést hathatósan előmozdítja, az anyagcserét tetemesen foko- zza, a zsírmennyiséget megfelelően lepasztja és a testet könnyebbé teszi. Kérdezze meg szakot tételez fel.

Felvilágosítások állam- polgársági ügyben

A cluj-i orthodox zsidó hitközség tanácsadó irodája állampolgársági ügyben felvilágosítá- sokat ad szegénysorsúak és kisebbségi polgá- rai számára Clujon, Str. Gen. Berthelot 8. sz. alatt.
Kedden, május 17-én d. u. 2-5 órák között.
Szerdán, május 18-án d. u. 2-5 órák között.
Csütörtökön, május 19-én d. u. 2-5 órák között.

A német filmgyártás csődje

Sziárhány, rendezőhiány, kézirathány. A külföld nem veszi a német filmeket

Berlin, május hó. A vége felé közeledő film- szezon alatt a német filmiparban döntő vál- tozás állott be: a filmgyártásban ugyszól- ván teljesen megszűnt a magánvállalkozás és az egész filmipar — kivéve a mozikat, a- melyeknek nagy része továbbra is magántu- lajdonban maradt — a propagandaminiszte- rium legszorosabb irányítása alá került.

A külföldnek nem kell német film A rezsimváltozás után a filmgyártásnak egyedül a hatóságok részéről minden elkép- zelhető támogatást élvezve, fel kellett volna virágozni, annál is inkább, mert a német- országi mozik látogatottsága a Hitler-ura- lom alatt óriási módon emelkedett: 1932-ben a német mozik összesen 233 millió jegyet ad- tak el, míg 1937-ben több mint 400 milliót. Azonban a csakugyan jelentékeny bevételi többlettel szemben, amely a belföldi mozik- ból folyt be, a német film külföldi érté- kesítésének a lehetősége a minimumra csök- kent. Míg azelőtt egy német film előállítás- i költségeinek olykor csaknem felét a külföldi eladások fedezték, addig 1933 óta a legtöbb német film kalkulációjában a külföldi ugy- szólván semmi szerepet nem játszik. A film- gyártók, amelyek eleinte azzal vigasztalták magukat, hogy a külföldi bojkott tisztára politikai természetű és előbb-utóbb el fog aludni, mindinkább kénytelenek voltak azon- ban belátni, hogy a helyzet a külföldi eladá- sokat illetően nem hogy javulna, hanem in- kább egyre romlik, a külföldi bevételek csök- kenésében ugyanis nemcsak a politikai bojkott, hanem a német filmek kvalitása is szerepet játszik. A külföldi néző ugyanis tisztára szórakozást keres a moziban és nem tudja méltányolni, hogy a német filmek az érdekes cselekmény és a népszerű sztrók hiányért fajtiszta, de ismeretlen főszerep- lőkkel a külföldi néző számára unalmas cse- lekménnyel kívánják kárpótolni.

A sziárhány másik súlyos következménye az volt a filmgyártó vállalatok számára, hogy a megmaradt néhány igazi sztár gázsija — s párhuzamosan ezekkel a többi sze- replők gázsija is — rohamos mértékben emelkedni kezdett. A propagandaminiszte- rium azonban közbelepett, és állami filmban- kot létesítettek a filmgyártás finanszírozá- sára. A filmbank milliókat tömött a Tobis- vállalatokba, az UFA és a többi cégbe, egy darabig kifogástalanul ment minden, a filmgyártás fellendült, csak éppen — az elő- állítási költségek még jobban emelkedtek s a cégek minden finanszírozás ellenére lassan de biztosan közeledtek a csőd felé. Ezuttal azonban az állam volt a főhitelező.

Sorra buknak a filmgyártók Elsőnek a három Tobis-konzern agra be a derekát. A részvényeket átvette fegmailag egy részvénytársaság, amely állami pénzek- kel szanálta az egy cégéé összeolvasszott vállalatot. A cég új vezetését a propagand- miniszter nevezte ki, aki a kereskedelmi igazgatóság mellé „művészeti bizottságot“ állított Emil Jannings elnökletével.

A Tobis után az UFA következett, amely ellen a nacionalszocializmus évtizedes harco- kat vívott. Itt mindenki azt várta, hogy a propagandaminiszterium, ha egyszer a vállala- tra ráteszi a kezét, könyörtelenül eltávolít- ja a cég kereskedelmi és művészi vezetőit. Ez azonban nem következett be, mindenki a helyén maradt és az UFA eddigi irányítóinak befolyása nemhogy csökkent volna, de me- gnőtt. Nemcsak a Tobis élére, amely újabb szoroson együttműködik az UFA-val, került egy régi UFA-ember, hanem az időközben szintén szanált Terra-filmvállalat fölött is az UFA gyakorolja újabb az ellenőrzést.

Utolsóinak maradt a hajdani Emelka (Mün- chen), amely Bavaria-Film néven vergődött egészen az utolsó hónapokig. Most azután az állam másfél millió márka alaptőke befize- tésével ezt a vállalatot is szanálta. Ugy a Ba- varia, mint az UFA és a Terra élére is „mű- vészeti bizottságokat“ állítottak, valamennyi vállalat alá van azonosítva rendelve művészi tekintetben az új birodalmi filmdramaturg- nak.

A filmgyártás központosítása ezzel teljessé vált. A független, magánkézben levő filmkö- csönzők nem játszanak semmi szerepet: két cég van, amelyek ebben az évben 8-3 filmet

AXELRAD orth. kóser étterem
Oradea (Kereskedelmi Csarnok épületé- ben) a közönség rendelkezésére áll. Május elsőjéti bejárat csak a kapu alatt. Esküvőkre és bankettekire igen alkalmas nagyterem. Szolid árak, figyelmes ki- szolgálás.

hoztak ki, két másik törpe cég viszont 3-3 filmmel jelent meg a porondon. A német film nehézségei: sziárhány, ren- dezőhiány, kézirathány. A sziárhányon ugy- egyeznek segíteni, hogy egyrészt állandóan „fedeznek fel“ új sztárokat, másrészt minden eszközzel igyekeznek a színpadi színészek ja- vát „benépszerűsíteni“. Ma már alig van

olyan csak félig-meddig ismertebb színész, akit nem neveztek volna ki „all-mi színművész- szé“. A sziárhány hiányát a sziárhányon nozdítását ki- ványa szolgál- nek az épi. jövő tavassa- gy segítenek- és olasz rend- mekben foglal- színészekből le- váltották be a A kézirathány- ban egyelőre n- látszik.

A gyufakirály feltámadt öccsében

Oje Kreuger újból megteremtette a világ gyufatrösztjét

Stockholm, május 16. A stockholmi sajtó je- lentette, hogy Oje Kreuger, a Kreuger ipari tröszt ügyvezetője, magas svéd kltintetésben részesült. A rövid hír nem kevesebbet jelent, mint azt, hogy a svéd erdőségek főbirtokosa rendezte Ivar bátyjának világszerte hírhedtté vált pénzügyeit és megkezdte egy új fejezet- t a világ gyufapára regényének. Oje aka- rata ismét összekalapálta Ivar képzőerejé- nek elgondolását és jelenleg ismét az a hely- zet, hogy az amerikai Morgan-tőke, a svéd erdők, valamint az olasz és spanyol kénbá- nyászat újra közös malomban örül. Oje Kreu- ger újra teremtett egy hatalmas trösztöt, hogy újra szüllessen milliárdok, esetleg újra virágozzon a romantika vagy újra foly- jon a vér.

Ivar Kreugernek az az ötlete indította el ezt a regényt, hogy a földkerekség minden ember naponta többször elhasznál egy-egy szál gyujtót. Ebből akart üzletet csinálni minden idők legnagyobb fezője — aki sok je szerint nem is volt fezőr — és gondolatát majdnem valóra is váltotta. Terveiben a nők voltak segítőtársai és a mindenható arany, azonkívül a boszorkányos ügyességi tőke- teremtés. 300 millió állami kölcsönt percek alatt szerzett meg az Egyesült Államokban. A nő Németországban egy filmszallag volt, aki üzletét egyengette. Törökországban egy szépségkirálynő, Lengyelországban aranybuc- kákkal csinált aranyhegyeket. Japánban és

Perzsiában tagadhatatlanul vér ömlött. Egyes távolkeleti diplomaták ugyanis nem voltak Kreugerrel egy véleményen ateikinté- ben, hogy országainak haszna származna a gyufa-világmonopóliumból és nem akartak koncessziót kiadni. A keleti emberek töre azonban elvégezte azt, amit a hideg európai koponya nem tudott ráérezni. Távol-ke- let flegmájára. Utána nyolc másik állam adott egyedűrságot gyufára Kreugernek és végül következett az emlékezetes nagy eu- rópai tüzet.

A hatalmas üzletek után egyszer csak döb- benetes és eddig még minden részleteiben eléggé fel nem derített esemény történt. Egy világhírű fűrdő repülőteréről az üzlet lebonyolítása után egy kis fehér hidroplán repült fel, hogy utána közvetlenül levegőbe szökkenjen egy hatalmas katonai gép. Az északi tengerrel a fehér hidroplán lezuhant és ezzel eltűnt a világ pénzügyi színpadáról minden idők legérdekesebb fezezőregysége. Most új fejezet indult a 700 millió összeom- lás romjain. A történelkek között egy ame- rikai-orosz pénzügyi háború és egy olasz- spanyol kénbányászati szövetekezés is meghu- zódott. Oje akarata, mely az északi géniusz szemléletit, megindította újra a precízós gé- pezetet, mely mögött sok százezer munkás termelése húzódik meg a korábbi államok helyett. Ugyáltszik, a kettőnek kell össze- fogni, hogy valami megszülessen.

Iorga professzor rádióelőadása a belső fegyelemlről

„Megengedhetetlen, hogy valakit annyira elvárásoljanak, hogy képtelen legyen meglátni a maga útját“

Bucuresti, május 16. Iorga professzor, királyi tanácsos a „Belső fegyelem“ cím alatt előadást tartott a bucaresti rádióban s ennek során többek között a következőket mondogta:

— Olyan pillanatban, midőn egy alkció folyik, amely egyrésztől több meg- értéssel, másrésztől több előrelátással el- kérikülhető lett volna, az a kérdés vetődik fel, ha nem is azok számára, akik amatiz- musunknál fogva kívül esnek minden taná- cson és minden helyes irányításon, hanem azok számára, akiknek kötelességük érez- tetni, hogy az állam egy alapjaiban fenye- getett politikai társadalom létealapját ké- pezi; a belső fegyelem kérdését, amely nélkül minden igyekezet hiábavaló. Sokan azt hiszik, — és vannak társadalmak, me- lyek ezen az alapon szerveződtek meg — hogy nincs szükség arra, hogy minden ember magában hordjon egy ítélőtörvény- széklet, amely eldöntse, mi a teendője bár- milyen körülménnyel szemben. Azok ugy- vélik, hogy elegendő egyetlen dolog: az állam tekintélye. Az államot titokzatos isteni hatalomként igyekeznek beállítani; az állam gondoskodik az egyénről és fe- lel annak hibáiért. Oly messze jutott ez az elképzelés, hogy egy romániai vidéki vá- rosban, hol szükségét érezték annak, hogy a kereskedők és iparosok szervezetét ala- kitsanak, amely az ő lelki közösségük legyen, el sem tudták a szervezkedést másképpen képzelni, minthogy az állam uszályába akaszkojanak.

— Sokan, nagyon sokan vannak, száz- ezrekre, sőt milliókra becsülik magukat — és én azt hiszem, hogy az ő számításuk in- kább egy valóságnaik tekintett remény, mert a paraszttömegek a legutóbbi válasz-

tások megnyilatkozása során csak egy nagy és indokolt kiáltást hallattak a szá- mukra megtagadott igazság után anélkül, hogy ezzel lekötötték volna magukat egy bizonyos hit, vagy egy bizonyos ember mellett — mégis sokan vannak, akik azt hiszik, nincs szükségük arra, hogy önma- gukat megkérdézzék, hanem megvetve az államtól jövő irányítást, egy ember el- vitathatatlán tekintélye alá menekülnek, akit nem ismernek és akiből mindegyik megteremt magának a hőst, akire szük- sége van, s akinek segítségével fáradság és minden tapasztalat nélkül remélnék el- juthatni a társadalom vezető posztjaira.

Iorga ezután elmondotta, hogy egy ba- rátyját felkereste az elmúlt években egy tanítványa, akit gyermek korától kezd- ve nevelt s ezt mondotta neki: „Szeretlek és tisztellek a sok jóért, amit velem tet- tél, ha vezéremtől parancsot kapnék, hogy megöljelek, revolverem összes golyóit ki- iríteném fejedbe és szivedbe.“ Fegyelem ez? Undorral és felháborodással kell vá- laszolnom: Nem! Megengedhetetlen dolog, hogy valakit annyira elvárásoljanak, hogy képtelen legyen meglátni a maga útját és egy olyan felelősséget vállalni, amelyet a maga lelkiismerete diktál.“

— Megkezdődött a tárgy-muresi esküdt- szék utolsó ülészaka. Tudósítónk jelenti: A tárgy-muresi esküdtészek utolsó ülészaka, mivel, mint ismeretes az új alkotmány ezt az intézményt eltörölte, tegnap kezdődött meg a Porav törvényszéki bíró elnökletében. A tiznapos tárgyalási ciklus csupán gyilkossá- gpereket fog letárgyalni mivel a sajtópereket a cluj-i hadbíróshoz tették át hivatalból.

Ro a az em

Népszövetségi utlev

Genf, május 16. A Zsidó jelentő megbízható helyről ra került az ausztriai me- kültügyi bizottságának ma- tott ülésén ratifikálták az- hogy szervezetet létesítené- menekültjei számára. A me- teremtendő szerveze- nekülteket veszik fel, akik- menekültek népszövetségi- sága és a Nansen-hivata- ván. Az új átfogó szervezet a Nansen utlevelekhez ha- vetségi utleveleket kiállít- soknak.

Petrescu Com menekültekről

Genf, május 16. A Né- bat délutáni nyilvános i- ra került az ausztriai me- Bolivia delegátusa szólt a kérdéshez és betérjessz- osztrák menekültek véde- új szervezet szabályzatát. N. Petrescu Commen rom- ter szólt fel elsőnek. M- totta, hogy a Népszövets- törekvés nyilatkozik meg, menekülteket azonosítsák- következő nyilatkozatot t- — Ez a kérdés a való- lás kérdése. Kétségtelenül és nemcsak a Népszövets- társadalom tagjai figyelni- li. Ez a probléma ennélfe- jelentése kényszerűen szü- lyet a tanács ma megviz- — Az ezen kérdés álta- idézett lázas megnyilat- ják, hogy a problémának- nak, amelyet eddig senk- alaposan tanulmányozot- keretben megoldani; ideje- hagyjunk az empirikus, a- kus módszerekkel, amely- vettek igénybe eddig ezen- szerekre van szükség, a- gainak figyelemmel tart- mányos és humánus alap- szerzett tapasztalatok fe- — Midőn hozzájárulás a Bolivia képviselője ál- határozati javaslatához, f- nyom számára a jogot, e- erre a kérdésre és a kel- javaslatokat terjesszen e- lidaritás széles szellemé- az előadó kifejezéseit ha- A jelentéshez ezután Uj-Zeland képviselője sz- a tanács azt egyhanguan- A Zsidó Világtörv-

Genf, május 16. A Zs- szus végrehajtó bizottsá- mostani tanácsülése ál- kező felhívást és határo- „Németország nem e- hogy a német birodalom- leszorítsa a páriák szí- üldözi az osztrák zsidó- gy becsületüket, életü- ve, hogy a zsidó csalá- tanul és segítség nélkül- rolni az előlük elzárt há- A nürnbergi törvénye- érvényben vannak Dar- ban is.

Magyarországon be- vényhozási uton a num- nek következtében min- társbeli zsidók egész t- létalappjukat és polgári- E katasztrófák látt- kongresszus végrehajtó- ti, hogy a jelenségek-

Románia javaslatot készít a menekültek kérdésének az emberiség szellemében való megoldására

Népszövetségi utlevelet állítanak ki a menekülteknek. A Zsidó Világkongresszus proklamációja a Népszövetséghez

Genf, május 16. A Zsidó Távirati Iroda jelenté megbízható helyről szerzett értesülés alapján, hogy a Népszövetség menekültügyi bizottságának május 12-ikén tartott ülésén ratifikálták azt a határozatot, hogy szervezetet létesítsenek a világ összes menekültjei számára. A határozat szerint a megteremtendő szervezetbe azokat a menekülteket veszik fel, akiket eddig a német menekültek népszövetségi kormánybiztosága és a Nansen-hivatal tartottak nyilván. Az új átfogó szervezetnek jogában lesz a Nansen utlevelekhez hasonlóan, népszövetségi utleveleket kiállítani az emigránsoknak.

Petrescu Comnen az ausztriai menekültekről

Genf, május 16. A Népszövetség szombat délutáni nyilvános ülésén tárgyalásra került az ausztriai menekültek kérdése. Bolívia delegátusa szólalt fel elsőnek ehhez a kérdéshez és betérjesztette a német és osztrák menekültek védelmére teremtett új szervezet szabályzatát. Az előadó után N. Petrescu Comnen román külügyminiszter szólalt fel elsőnek. Miután megállapította, hogy a Népszövetség körében az a törekvés nyilvánozott meg, hogy az ausztriai menekülteket azonosítsák a németekkel, a következő nyilatkozatot tette:

— Ez a kérdés a valóságban kivándorlás kérdése. Kétségtelenül nagyfontosságú és nemcsak a Népszövetség, de az emberi társadalom tagjai figyelmét is megérdemli. Ez a probléma ennél fogva túlhaladja a jelentés kényszerűen szűk keretét, amelyet a tanács ma megvizsgált.

— Az ezen kérdés által időről-időre előidézett lázas megnyilatkozások bizonyítják, hogy a problémának mély okai vannak, amelyet eddig senkinek igyekezett alaposan tanulmányozni és előkészített keretben megoldani; ideje annak, hogy felhagyjunk az empirikus, gyakran romantikus módszerekkel, amelyeket elsősorban vettek igénybe eddig ezen a téren. Új módszerekre van szükség, a pillanat valóságainak figyelemmel tartása mellett, tudományos és humánus alapokon és az eddig szerzett tapasztalatok felhasználásával.

— Midőn hozzájárulásomat jelentem be a Bolívia képviselője által előterjesztett határozati javaslatához, fenntartom kormányom számára a jogot, hogy visszatérjen erre a kérdésre és a kellő időben konkrét javaslatokat terjesszen elő az emberi szolidaritás széles szellemében, — hogy maga az előadó kifejezéseit használjam.

A jelentéshez ezután Lengyelország és Új-Zéland képviselői szólaltak hozzá, majd a tanács azt egyhangúan magáévá tette.

A Zsidó Világkongresszus felhívása

Genf, május 16. A Zsidó Világkongresszus végrehajtó bizottsága a Népszövetség mostani tanácsülése alkalmából a következő felhívást és határozatot tette közzé:

„Németország nem elégszik meg azzal, hogy a német birodalomban élő zsidókat leszorítsa a páriái színvonalára, hanem üldözi az osztrák zsidókat is, nem kimélve becsületüket, életüket és vagyonukat úgy, hogy a zsidó családok ezrei hajléktalanul és segítség nélkül kénytelenek kóborolni az előlük elzárt határok között.

A nürnbergi törvények gyakorlatilag már érvényben vannak Danzig szabadvárosában is.

Magyarországon be akarják vezetni törvényhozási úton a numerus clauzust, aminek következtében minden osztály és hivatásbeli zsidók egész tömegei elveszítetik létalapjukat és polgári becsületüket.

E katasztrófák láttára a Zsidó Világkongresszus végrehajtóbizottsága kijelenti, hogy a jelenségek nem gyökereznek

másban, mint ama doktrínákban és politikai irányokban, amelyek a népek közötti békét és jóviszonyt veszélyeztetik és amelyek — ahogy azt a doktrínák hirdetői nyíltan vallják — a béke és a zsidók elleni offenzívát fokozni és számos más országra is kiterjeszteni kívánják.

A végrehajtóbizottság kijelenti továbbá, hogy az antiszemita erőszakoskodások nagy részükben támadást jelentenek az erkölcs elemi törvényei ellen, valamint frappáns megsértést jelentik a Népszövetség által nemzetközileg garantált kötelezettségeknek.

Ünnepélyes felhívást intéz tehát a végrehajtóbizottság a népszövetségi tanács tagjaihoz, valamint a civilizált népek összességéhez, felszólítva őket, hogy a zsidóság számára tragikus és a világhelyzet-

re veszedelmes szituációban ne maradjanak közömbösek. Felhívja figyelmüket, valamint az összes országok közvéleményét is a súlyos felelősségre, amit jövő generációk előtt magukra hárítanak azzal, hogy most hallgatnak, vagy tétlenkednek.

A Zsidó Világkongresszus petíciójának ügye

Genfi jelentés szerint, a Népszövetség tanács ülése tegnap kellett volna letárgyalja a romániai zsidóság ügyében betérjesztett petíció ügyét. A tárgyalás azonban elmaradt, mert Comnen román külügyminiszter bejelentette, hogy a kormány revízió alá veszi a Goga-kormányzat zsidókra vonatkozólag kiadott rendeleteit. Az ausztriai zsidóság ügyében a tanács azt a határozatot hozta, hogy ezzel csak mint „menekült” kérdéssel foglalkozhatik.

A sibiui szász könyvkereskedések kirakatai előtt

Megjelent a Stürmer kiadásában egy második, zsidógyalázó képeskönyv

Sibiu, május 16. Az egész ország közvéleménye meggyugvással látja, a kormány erőfeszítéseit az ország rendjének és nyugalmanak fenntartása érdekében. Ebben a nehéz munkában a kormányt, Románia többségi és kisebbségi sajtója egyaránt támogatja. Érthetetlen azonban a felelős tényezők „feltűnő jóindulata” a harmadik birodalom, nemcsak zsidógyalázó, hanem Románia szövetségeseit is állandóan sértő és pornografikus képekkel illusztrált sajtótermékeivel szemben. A németajkú lakos transzilvániai városokban, sőt Bucurestiben is az utcáig uszók akadálytalanul tovább árusítják a hirhedt Stürmert, Schwarzer Korps, Völkischer Beobachter, stb. izgatással és gyűlölettel teli németországi sajtótermékeket. Egy kis séta Sibiu utcáin, a szász könyvkereskedések kirakatai előtt tiszta képet ad a hitlerista „szellemi termékek” előnyös romániai helyzetéről. Sibiu féltucat szász könyvkereskedésének kirakatai tömve vannak, túlnyomó részt a harmadik birodalom irodalmi termékeivel. — A már régebbiről ismert, Mein Kampf, Geheimnisse der weisen von Zion, Handbuch der Judenfrage és hasonló „irodalmi” termékeket, melyek sok ezer példányban kerültek nemcsak a szász, hanem a román ifjúság kezébe, felesleges talán említeni is. Ezeket kívül minden héten új és új, hasonló irányú és tendenciájú könyvek diszelegnek a szász könyvkereskedések kirakataiban, melyek hazugságaikkal és rágalmaikkal megmértéyzik a lakosságot.

E héten is, három szenzáció, harmadik birodalom „irodalmi termék” került a ro-

mániai német könyvpiacra. Az egyik könyv „Entartete Kunst” címen jelent meg, amely az ugyan e cím alatt Münchenben rendezett kiállítás anyagának egy részét mutatja be az olvasónak. Mindaddig amíg a könyv több, mint harminc oldalra terjedő bevezetésében hemzsegnek a „Jüdische Sudelein” vagy „Judeobolszewistische Kunst” és hasonló kifejezések, a reprodukált, illetve kipellengérezett képek és rajzok sokaságába, alig két munkát lehet felfedezni, melyek zsidó művészek kezeinek munkáit képezik. Felesleges talán hangsúlyozni, hogy a reprodukált munkák torzítottan vannak visszaadva.

Egy másik, a piacra került könyv több, mint négyszáz oldalra terjed. Fekete fedelén egy nagy piros Dávid-csillag és azon keresztül a könyv címe: „Die Narren des Kaganowitsch” (Kaganowitsch bolondjai) von Karl Miedbrodt. A szász könyvkereskedők, mint szenzáció és komoly munkát ajánlják e könyvet, holott kevés, silányabb munka került eddig, még a harmadik birodalom termékeiből is, az olvasó kezébe. A sorokból kiáradó fékezhetetlen zsidógyűlöletnél, csak a bornirtsága nagyobb. A „mi” egy moszkvai elhalt rabbi özvegyének házába vezet az olvasót, ahol a rabbi nyolc fia, mint népbiztosok, vagy más magas szovjettényezők és így a keresztény vallások megsemmisítéséről, titokban összegyűltek, hogy a „Rauschhaschono” ünnepet családi körben és titokban megünnepeljék. A legidősebb Kaganowitsch, aki hivatalosan Stalin helyettese, de tulajdonképpen az egész Szovjet-ura, a világszidóság szolgálatába állított

A HABZO FOGPÉP

ták a 170 millió orosz népet és minden a mi ma Oroszországban, vagy az oroszok segítségével, a birodalom határain túl történik, a zsidók világhatalmának érdekeit szolgálja. Ennek érdekében tombol a spanyol testvérháború. Ennek szolgálatába szegődött a francia népfőnt. És csak ezért történtek az utolsó orosz tömegkivégzések is. Mindezt Kaganowitsch és testvérei és a többi zsidó népbiztosok irányítják a háttérből.

Ahogy a német gyermeket ma nevelik

A romániai német könyvpiac e heti szenzációja, azonban, kétségtelenül a Stürmer kiadásában megjelent, zsidógyalázó képes gyermek mesekönyv. E könyvet, amely díszes kiadásban jelent meg, csekély 115 lejért árusítják és a „Der Giftpilz” (A mérgező gomba) címet viseli. A hetven oldalra terjedő képes-reмес könyv minden második oldalát egy zsidókat sértő és gúnyoló kép díszíti. A kép alatt egy a képre vonatkozó „gyermekmese”, amellyel a harmadik birodalom mai német anyái esténként álomba szenderítik kisdedeiket. — A versekből izelítől, hadd álljon itten néhány szakasz: A kép egy rabbi otthonát ábrázolja. A zsidó flu talmudot tanul és a képre vonatkozó mese szerint, a zsidónak a „goj”-al szemben, a talmud tanításai szerint, minden erkölcselenség meg van engedve. A kép alatt viszont a következő verssorok:

*Der Mord, der Diebstahl und das Lügen
Der Raub, der Meineid, das Betrügen
Dem Judentum gestattet sind!
Das weis ein jedes Judenkind.*

*Im Talmud steht es ja geschrieben
Was Juden hassen, Juden lieben.
Und wie der Jude denkt und lebt,
Im Talmud ist es festgelegt.*

E könyv minden képe és mondata a zsidóság elleni izgatásokkal és durvaságokkal van feltelve. Nemcsak mi zsidók, hanem az ország minden törvényt tisztelő polgára, szomorúan kell megállapítsa, hogy a legjobb szándéku törvényeket is figyelmen kívül hagyják, amikor az ország közel egy milliós, dolgozó és súlyos terheket viselő zsidó lakosságának becsületét kell megvédeni.

E könyvre felhívjuk a belügyminiszter, kereskedelmi és pénzügyminiszter urak figyelmét, hadd lássák, hogy mily egyszerűen funkcionál nálunk a Németországgal megkötött kompenzációs árucseré.

Románia életet jelentő petróleumot, olajat, búzát és kukoricát szállít a harmadik birodalomba. Schacht ur képeskönyvekkel fizet. (gimel.)

— Két pár harisnyát vásárolt az angol király. Londonból jelentik: VI. György angol király a minap meglátogatott egy iparkiállítást. Mikor őfelsége már távozóban volt, egy kis csomagot tartó férfi akarta megközelíteni. A titkosrendőrök természetesen utját állták, a férfi lármát csapott, felfigyelt erre az ualkodó is. Mire meghagyta, bocsássák eléje az idegent, ettől már elvették csomagját. — Felség, mégis csak hallatlan, amit velem elkövettek! — mondotta. — En vagyok az, akitől felséged két pár harisnyát vásárolt! Kissé megkéstem, mert a harisnyákat szépen akartam becsomagolni s ezért kellett felséged után szaladnom. — Az ualkodó mosolyogva vette át a csomagot, megveregette a feldühödött iparos vállát, kezét fogott vele és most nincs Angliában boldogabb ember a londoni harisnyakereskedőnél.

SZERDAN, május 25-én este 9 órakor

MIMI TEREANU és I. TEBAN

modern művészi táncestéje a

Davila Színházban

Jegyek elővételben a színház pénztárából.

A Goldmark-zenekar szerenád estélye elé

Mindent a siker igazol, miért is talán melegséggel látszik jóslatokba bocsátkozni egy még csak két nap múlva bekövetkező zenei teljesítmény jövőjét illetően.

Ennek ellenére az az impresszió, hogy a Goldmark-zenekar csütörtöki szerenád-estélye — a zenekar eddigi nagy sikerei mellett is, — a legkiemelkedőbb és legfejedtelenebb lesz.

Ezre vall legalább is a zenekar pompás fegyelmé, a betanultság meglepően magas foka, a zenekar minden egyes tagjának lelkesége, akikre a kintinó karnagy: Fischer Vilmos valóságos átszűrője a saját egyéniségének erejét.

De van még egy másik oka is annak a reménynek, hogy a csütörtöki estély sikere maradandó lesz. A program, illetőleg annak eredetisége és szokatlansága.

A szerenád általában a könnyű zenei műfajok közé sorolják, holott nem az. Legfeljebb dallambőségé keltezte ezt a hiedelmet. A valóságban a szerenád szonáta-formájú darab, mely rendszerint négy tételből áll, melyek megfelelnek egy szimfónia négy tételének, s melyet ünnepélyes alkalmakkor adtak elő. Ennek ellenére, hogy a szerenád előadása nehéz feladat és kifejezőképessége igen nagy, a zeneirodalom nem bővelkedik nagy választékban s ezért megfelelő műsort összeállítani nem könnyű feladat.

A Goldmark-zenekar vezetősége és lelkes karnagyának ellenére is vállalkozott a nehéz feladatra. A szerenád-irodalom legértékesebb és talán legnehezebb darabjait vette műsorára.

A program első száma: Mozart G-dúr szerenádja, vagy amint általában ismerik: „Kis éji zene” című alkotása.

A szerenád ez a nagy klasszikus alkotó művészetének legértékesebb példájában írta s talán egyetlen Mozart-darab sincs hasonló formában, káprázatosabb, könnyebb és a rövid forma dacára is tökéletesebben megírva.

A második műsorszám: Csajkovszki szerenádja, a romantikus iskolát képviseli. Ez a szerenád, melyben a világos C-dúr dominál, nemcsak a legszebb, de a legnehezebb alkotás az új-romantikus szerenád irodalomban s eljátszása próbáké lesz a Goldmark vonósai felkészültségének, akik — mint a próbákon hallottuk — virtuóz lendülettel, odaadó lelkeséggel és drámai erővel teszik lehetővé, hogy Csajkovszki csapongó érzései hűen tolmácsoltsanak. A darab első tételén még érzik némi német hatás, a harmadik és negyedik tétel azonban már kimondottan szláv zene. Szines képet festenek a hangok a hallgató elé: vágató trojkákat, vidám, népies hangulatú tájakat.

Minden jel szerint ennek a bűvös szépségű alkotásnak nagy sikere lesz, annál is inkább, mert a zenekar és kiváló karnagy hétke-

óta dolgoznak azon, hogy a Goldmark-zenekar eddigi eredményeit is felülmúló teljesítménnyel álljon a közönség elé.

A kortársi zeneirodalom városunk ismert zeneszerzője: A. Bena (a zeneakadémia igazgatója) által van képviselve. Egy tételes szerenádja romantikus hangulatot áraszt. Szerkezete szabadon irt dalforma, amelynek előadása szintén képzett és fegyelmezett zenekart kíván.

A próbák magas értékű teljesítményeiből ítélve, azt hisszük, hogy a csütörtöki estély sikere az eddigiekénél is fokozottabb lesz. A hosszú hallgatás idejét a Goldmark-zenekar tökéletes előadással és a dilettantizmust messze maga mögött hagyó nívóval fogja ki-pótolni.

KÖZGAZDASÁG

Végleg megsemmisítették az italmérők nyelvvizsgájára vonatkozó rendeletet

Döntött a szeszmonopólium vezérigazgatósága

Bucuresti, május 16. A multhét folyamán a transzilvániai és banati italmérők érdekképviseletai 5 tagú küldöttséget menesztettek Bucurestibe az ismeretes nyelvvizsga-rendelet felfüggesztése, illetve hatályon kívül helyezése érdekében. A küldöttség tagjai mindenekelőtt Praporgescu-nál, a szeszmonopólium országos vezérigazgatójánál jelentek meg, aki messzemenő jóindulatáról biztosította őket. Ugyanakkor azonban nem tudott végleges választ adni, csupán azt szögezte le, hogy ha a nyelvvizsgát meg is tartják, senki nem vesztí el italmérési engedélyt s módot keres arra, hogy a kérdést megoldja azokkal szemben, akik nem tudnak megfelelni a nyelvvizsga követelményeinek. Praporgescu vezérigazgató végül ígéretet tett arra, hogy sürgősen illetékes bizottság elé viszi az ügyet.

A bizottság tagjai ezután a pénzügy-

minisztériumba mentek, hol Canciov miniszter fogadta őket. Meghallgatta az előterjesztéseket, majd kijelentette, hogy a maga részéről nem ragaszkodik az italmérők nyelvvizsgájához s a kormány szándéka sem az, hogy akadályozza egyes kenyérkeresők munkáját, ellenkezőleg: éppen az, hogy nagyobb lendületet adjon a fejlődésnek. A miniszter sajnálattal állapította meg, hogy lehetnek italmérők, kik 20 év alatt sem sajátították el az államnyelvet s kijelentette, hogy ez elsősorban az italmérők hátránya, így az ő érdekük a hiány pótlása.

A küldöttségjárás végül is eredménnyel járt: a szeszmonopólium bizottsága — melytől sürgősen egybehívtak — megsemmisítette a nyelvvizsgarendeletet s a határozatról 13965-938. sz. körrendeletben az illetékes hatóságokat nyomban értesítette.

Tizezeröt száz vagonban állapították meg Románia deszka-kontingensét a román-magyar tárgyalások folyamán

Budapesten folyamatban lévő román-magyar kereskedelmi tárgyalások befejezéséhez közelednek és a két állam új kereskedelmi és fizetési egyezményt köt egymással.

Az új egyezmény keretein belül megállapították a Magyarországra exportálható fakontingenst is. A fűrészelt áru kontingens 10.500 vagonra rug, amely utólag további 2000 vagonnal növelhető.

A szeg, a huzal, az abroncs és a rudivas árát harminc banival felemelték

A vasfeldolgozó vállalatok számos vasárnapi kilogrammonként 30 banis emelést hajtottak végre. Az emelés azzal áll össze-

fűggsében, hogy nagy vasipari üzemek, amelyek félgymártmányokat importálnak, beállították a számlákba az említett félgymártmányok után fizetendő kilogrammonként 30 banis kontingentálási illetéket. Mint ismeretes, a múlt év első felében számos árucikket kivontak a kontingentálás alól, ez év március 12-én azonban ezeket a cikkeket újból kontingentálás alá helyezték. A nagy vashengerművek ezzel kapcsolatban most körlevelet adtak ki és közölték üzletfeleikkel, hogy április 16-iki visszamenőleges hatállyal kilogrammonként 30 banival emelik a kontingentálási illetékre való tekintettel a következő cikkek árát: szeg, huzal, cinezett huzal, abroncs-vas és rudivas.

A 16-ik sorsjáték III-ik osztályának húzási eredménye

Fősorsjegyen egy millió lejt 45960, 400.000 lejt 65886, 200.000 lejt 38745, 100.000 lejt 17040, 100.000 37892, 50.000 lejt 68787, 50.000 lejt 64328, 50.000 lejt 26509, 50.000 lejt 43658.
A 00, 28, 90 számmal végződő sorsjegyek egy új számot nyertek a 4-ik osztályra.
Melléksorsjegyen egymillió lejt 183256, 200.000 lejt 145946, 200.000 lejt 192065, 100.000 lejt 312608, 100.000 lejt 315303, 100.000 lejt 189166, 50.000 lejt 131381, 50.000

TRALIA MOZGÓ BOYER és DARIEUX a MAYERLING-ben

lejt 274169, 50.000 lejt 167307, 50.000 lejt 170664.

A 095, 150, 313, 612, 645, 793, 915, 946, 993 számmal végződő sorsjegyek egy új sorsjegyet nyert a 4-ik osztályra.

Junius elsejével leszállítják a vasuti bérletek árait

A vasuti vezérigazgatóság elhatározta, hogy a bérletek árait leszállítja.

A csökkentés nagyságára jellemző, hogy az egyhónapi időre váltandó bérletjegyek árait a következőképp állapították meg:

Harmad osztályon az eddigi 6464 lejjel szemben 4430 lejt, második osztályon 6956 lejt az eddigi 10.152 lejjel szemben, míg az első osztály bérlet ára 14.626 lejt helyett 10.023 lejt lesz. Fenti bérletek 3000 kilométeren belül az összes vonalakra szólnak.

Az új bérleti árak junius elsejével lépnek életbe.

Az Inzestrare-kötvények sorsolása

Egyenkint 1000 lejt nyereleményvel húzták ki a következő számokat:

570.121-140	574.201-220	575.961-980
587.401-420	592.461-480	599.921-940
612.641-660	616.021-040	618.681-700
619.281-292	619.294-300	620.601-620
625.581-600	642.441-460	616.561-650
660.481-500	670.441-460	681.301-320
960.341-360	701.821-840	727.341-360
734.521-540	751.541-544	751.546-560
759.401-420	776.361-380	788.461-480
802.501-520	819.341-360	826.481-800
842.621-640	847.961-980	861.001-020
864.381-400	864.861-700	899.121-140
908.961-980	910.621-640	914.201-220
932.101-120	934.821-840	935.861-880
942.801-820	947.861-880	949.121-140
951.901-920	953.841-860	960.681-700
969.181-200	976.701-720	975.741-760
977.681-700	981.121-135	981.137-140
984.421-440	989.741-760	997.041-060
1.002.061-080	1.016.161-180	1.025.501-520
1.028.001-020	1.038.681-700	1.041.041-060
1.047.461-470	1.047.472-480	1.056.781-800
1.075.081-100	1.079.341-360	1.086.881-900
1.088.641-660	1.088.861-880	1.090.181-200
1.108.461-480	1.133.841-860	1.147.381-400
1.155.521-540	1.167.681-700	1.180.141-151
1.180.153-160	1.188.441-460	1.195.421-440
1.205.401-420	1.205.801-820	1.212.641-660
1.213.521-540	1.203.241-260	1.243.821-840
1.249.201-220	1.264.001-020	1.265.741-760
1.285.121-440	1.291.861-880	1.297.541-560
1.314.941-960	1.323.141-160	1.324.881-900
1.327.801-820	1.343.241-260	1.344.181-189
1.344.191-200	1.349.481-500	1.350.981-1000
1.365.761-780	1.376.881-900	1.382.461-480
1.385.261-280	1.389.681-700	1.421.021-040
1.426.721-740	1.435.741-760	1.438.421-440
1.457.081-100	1.470.641-660	1.506.041-060
1.516.041-060	1.518.121-140	1.518.201-220
1.524.081-100	1.529.091-920	1.533.581-600
1.543.421-440	1.557.181-200	1.564.321-324
1.564.326-340	1.575.821-840	1.578.921-940
1.592.701-720	1.594.321-340	1.594.501-502
1.594.504-520	1.596.561-580	1.609.341-360
1.614.841-860	1.616.581-600	1.623.981-4000
1.632.661-680	1.635.261-280	1.640.021-040
1.643.921-940	1.653.361-380	1.654.281-300
1.680.961-980	1.683.941-980	1.683.952-960
1.700.021-040	1.704.801-820	1.721.541-560
1.727.321-340	1.729.581-600	1.734.321-340
1.742.181-200	1.746.641-660	1.747.441-460
1.751.641-660	1.752.041-060	1.773.561-580
1.784.161-180	1.787.461-480	1.788.681-700
1.801.361-380	1.802.901-920	1.805.501-520
1.812.841-500	1.822.981-300	1.838.201-220
1.829.701-720	1.838.321-340	1.842.821-840
1.854.221-240	1.860.301-320	1.867.301-320
1.857.381-400	1.885.601-620	1.887.361-380
1.896.321-340	1.896.521-540	1.905.441-460
1.907.701-720	1.921.681-700	1.923.741-760
1.929.641-660	1.930.641-660	1.942.481-490
1.942.492-500	1.943.441-449	1.943.451-460
1.947.181-200	1.951.781-785	1.951.787-800
1.953.121-140	1.959.381-400	1.988.741-
1.988.743-759	1.996.101-120	2.000.681-700
2.012.441-460	2.021.821-840	2.029.801-820
2.030.481-500	2.042.361-380	2.054.101-120
2.054.761-780	2.055.681-700	2.064.781-800
2.086.561-580	2.096.401-420	2.114.301-320
2.116.161-165	2.116.167-180	2.138.481-500
2.146.421-440	2.149.181-200	2.153.001-020

(Folytatjuk).

Egy olcsó utazás Oradeara

356 lejt oda és vissza.

Indulás: Pénteken, május 20-án.

Visszatérés: Vasárnap, május 22-én.

A helyek fenntarthatók csütörtök délután 5 óráig az El. R. Buc. Aut. O. N. T. 2205/938. Cluj-i fióknál: Str. Masaryk 7. Telefon: 21-13.

Május 19-én, csütörtökön 1/10 órákor

A nyugati szertartású izraelita hitközség kulturálisztálya:

Goldmark Filharmóniai Társaság

VIII.

KONCERTJE

Szerenád-est az Árvagondozó rendezésében

a Davila Színházban

Karnagy: Fischer V.

BENA, MOZART, CSAJKOVSKIKI.

Elővétel: A Piața Unirii kioszkban. Telefon: 29-92.

Zenetársasági tagok a 6. sz. szelvényre 10 százalék kedvezményben.

Haza hatalo

Bucuresti, május 16. A hadtest katonai törvényszéki bírósági hivatala melege vadíratot Corneliu éves nős, iasi születésű lenleg hathónapi börtönhatóságértés miatt. A pelt oldalra terjed és a kívül a társadalmi rend és zendülés büntetettnek Codreanu ellen.

A vadírat elmondja, resti lakásán a Zöld-ház anyagot találtak, amely volt a tulajdonképpeni kenységének. Ebből az szervezet többi vezető megállapítást nyert, hogy vezve az úgynevezett „lom”. A mozgalomnak ismerte a közvélemény, ködést fejtettek ki, sejtések után. A titkosság bűző körlevelek bizonyítást ismételt titoktartás, natos, hogy minden le történjék” — mondja a „Felvilágosítások csak írja elő az egyik megtá bályzat.

Vérszövetség Codreanu a kommunis utánzásával a „vörös diá zepiskolákban vérszövetség titkos összeesküvő jelleg alakulata a mozgalom légionárius hadtest volt. Ugyancsak összeesküvő meg a „légionáriusok ha amelynek tagjai meg volt ismerhetők egymást. Teljes mértékben bebizo Mindent a hazáért párt illegális vasgárdának. E beszédes bizonyítékot sajátkezűleg írt és Cantal ellenjegyzett körrende egyik sejtjenek főnöke, vet viselte, a központon követezőket jelenti: hogy új király született.

A légionárius mozgal légionárius forradalom vesitása érdekében a vadírat ket szervezett be, hogy erőszakot állítsa a törvénybe. Az államcsiny érd zőket vett igénybe a vá is a terrorizmust. A ter erkölcsileg és anyagilag. Mi sem jellemzőbb erre „dorokat”, Duca gyilkosa lescu gyilkosait előléptet ket a vádolt maga is b

A vadírat ezután szó lönböző utasításokat, am togatnak. Emlékeztet a légionáriusok Alex Cantal céllövőgyakorlatokat meg soktól az egész ország t segül löszerszámot és Többek között 16 katon belyt, 54 vadászfegyvert, vert, 137 revolvert, dí tárdákat, stb. A légion terrorista beállítottága tus, Clos rendőrfelügyelő diák, valamint a Duca é. kosságokban kulminált.

A vadírat ezután így Hazánk, amely nem í kai gyilkosságot, a há hogy túrja a büntetlen terrorizmus tevékenység alatt jelentős számú álc kizárólag a beteges sze nitható, amelyet a Cod propaganda teremtett m lenül hagyott személyes ciu prefektus meggyilkol szolgáit hiveinek.

Csajkójait a légionárius ségével is igyekezett elő föltött pedig bűmülatos zett a mozgalom. Az é vánvalóan nem magyará

Hazaárulással, zendüléssel és idegen hatalommal való cimborálással vádolja a vizsgálóbíró Codreanu

A végleges vádirat az újabb terhelő bizonyítékok egész sorát közli

Bucuresti, május 16. A bucaresti második hadtest katonai törvényszékének ötödik vizsgálóbírói hivatala ma készítette el a végleges vádiratot Corneliu Zelea Codreanu 38 éves nős, iasi születésű ügyvéd ellen, aki jelenleg hathónapi börtönbüntetését tölti ki, hatóságsértés miatt. A vádirat harminc gépeelt oldalra terjed és a hazaárulás büntetésén kívül a társadalmi rend elleni összeesküvés és zendülés büntetésének vádját emeli Corneliu Codreanu ellen.

Mit mond a vádirat

A vádirat elmondja, hogy Codreanu bucaresti lakásán a Zöld-házban olyan bizonyító anyagot találtak, amelyből kiderült, hogy mi volt a tulajdonképpeni célja Codreanu tevékenységének. Ebből az anyagból, valamint a szervezet többi vezetőinél talált iratokból megállapított nyert, hogyan volt megszervezve az úgynevezett „légionárius” mozgalom. A mozgalomnak csak egyes részeit ismerte a közvélemény, nagyrészt okkult működést fejtettek ki, sejték és más titkos egységek útján. A titkosságot egyébként különböző körlevelek bizonyítják, amelyek a híveket ismételt titoktartásra hívták fel. „Kivánatos, hogy minden levezetés kurir útján történjenek” — mondja az egyik körlevél. „Felvilágosítások csak szóbelileg adhatók” — írja elő az egyik megtalált szervezeti szabályzat.

Vérszövetség a középiskolákban

Codreanu a kommunista mozgalom sikeres utánzásával a „vörös diák” mintájára a középiskolákban vérszövetségeket szervezett be, titkos összeesküvő jelleggel. Másik titkos alakulata a mozgalomnak a Mota Marin légionárius hadtest volt, tizezres létszámmal. Ugyancsak összeesküvő alapon szervezték meg a „légionáriusok barátai” szervezetet, amelynek tagjai meg voltak számozva és nem ismerhették egymást.

Teljes mértékben bebizonyított nyert, hogy minden a hazáért párt alá volt rendezve az illegális vasgárdának. Ebből a szempontból beszédes bizonyítékok képeznek Codreanu sajtóközlemény irt és Cantacuzino tábornok által ellenjegyzett körrendeletei. A szervezet egyik sejtjének főnöke, mely az Alkazar nevet viselte, a központhoz írott levelében a következőket jelenti: „Itt mindenki tudja, hogy új király született: Codreanu!”

A terrorista szervezet

A légionárius mozgalom végső célja a légionárius forradalom volt. Ennek megvalósítása érdekében a vádlott katonai egységeket szervezett be, hogy adott pillanatban az erőszakot állítsa a törvényes hatóságok helyébe. Az államcsíny érdekében végső eszközökkel vett igénybe a vádlott, mindenképpent is a terrorizmust. A terroristák előkészítését erkölcsileg és anyagilag egyaránt támogatta. Mi sem jellemzőbb erre, minthogy a „Nica-dorokat”, Duca gyilkosait, majd pedig Stelescu gyilkosait előléptette. Ezeket a tényeket a vádlott maga is beismerte.

A vádirat ezután szösz szerint közli le különböző utasításokat, amelyek erőszakra bujtogatnak. Emlékeztet a vádirat arra, hogy a légionáriusok Alex Cantacuzino vezetése alatt céllovágásokat végeztek. A légionáriusoktól az egész ország területén nagymennyiségű löszerszámot és löszert koboztak el. Többek között 16 katonai fegyvert, 14 karabélyt, 54 vadászfegyvert, 16 önműködő revolvért, 187 revolvért, dinamitpatronokat, pe-tárdákat, stb. A légionáriusok erőszakos és terrorista beállítottsága Manciu iasi prefektus, Cios rendőrfelügyelő, egy Verchescu nevű diák, valamint a Duca és Stelescu elleni gyilkosságokban kulminált.

A vádirat ezután így folytatja:

Hazánk, amely nem igen ismerte a politikai gyilkosságot, a háború után el kellett, hogy törje a büntetlensége tudatában levő terrorizmus tevékenységét, mely rövid idő alatt jelentős számú áldozatot követelt. Ez kizárólag a beteges szellemnek volt tulajdonítható, amelyet a Codreanu által kifejlesztett propaganda teremtett meg. Codreanu büntetlenségét hagyott személyes gesztusával — Manciu prefektus meggyilkolásával — bátorításul szolgált híveinek.

Az elköltött milliók

Céljait a légionárius mozgalom pénz segítségével is igyekezett elérni. Anyagi források főként pedig bámulatos mértékben rendelkezett a mozgalom. Az elköltött milliók nyilvánvalóan nem magyarázhatók tagsági díjak-

kal, vagy sajtó útján eszközölt gyűjtésekkel. A rendkívül nagy pénzügyi alapok és ezeknek könnyed felhasználása csak arra engednek következtetni, hogy ezek a pénzek nemcsak kétes forrásból, de egyenesen kompromittáló helyekről származtak; okkult erőket tételezve fel maguk mögött, amelyek az állam létének veszélyeztetése végett támogatták ezt az összeesküvés és terrorista mozgalmat. A pénzügyi alapok gyanus származása mellett szól az a körülmény is, hogy a mozgalom vezetője saját beismerése szerint utasítást adott a könyvelés megsemmisítésére.

A terv az volt, hogy a mozgalom csápjai útján egy adott pillanatban erőszakos eszköz

segítségével rátegye kezét az egész állami apparátusra. Világosan kitűnik ez abból a megállapításból, hogy a légionárius mozgalom kiterjedt besugó szervezetet épített ki magának a vezérkarnál, a sziguranacánál, a rendőrfőnökségen, a vasutnál és más intézményeknél. Mit kerestek Codreanu hírszerzői az államvédelemért dolgozó repülőgépgyárban? Milyen választási harc érdekében létesített Codreanu kémiszervezetet a vezérkarnál? Mit akart meg tudni a vádlott ennél az intézménynél, amelynek egyedüli hivatása a nemzetvédelem biztosítása? — Kérde a vádirat, amely ezután különböző bizonyítékokat sorol fel a vádlottnak külföldi szervezetekkel való kapcsolatairól irányában.

Külföldi segítséggel akarta Codreanu magához ragadni a hatalmat

— Számos okmányból derül ki — mondja ezzel kapcsolatosan a vádirat — hogy a külfölddel fenntartott kapcsolatok segítségével útján akarta a vádlott elérni azt, hogy az államhatóságok esetleges pillanatnyi tehetetlenségét kihasználva insurrekció útján magához ragadja a hatalmat. Ezt voltak hivatva figyelni azok, kik a különböző állami intézményeknél kémszolgálatot teljesítettek Corneliu Codreanu számára, aki kényszerítette köztisztviselő hivatára, hogy az ő érdekeit az állami érdekek fölé helyezze.

Az úgy döszieiben talált iratok alapján éppen ezért katonai ügyességgel karöltve a büntető törvénykönyv 209. szakaszának 4. pontja és a 210. szakaszának első bekezdése alapján is vádat emelünk Corneliu Codreanu ellen. Az állam elleni fondorlatosságának a 209. szakaszban foglalt vétkét merítette ki Codreanu azáltal, hogy 1935-ben összeköttetésbe lépett egy külföldi szervezettel, amelytől segítséget és instrukciókat kért abból, hogy szociális forradalmat szervezzen meg Romániában. Döntő bizonyíték erre egy a Codreanu lakásán talált okmány, amelyre nézve a vádlott éppen az okmány fontosságánál fogva nem akarja bűnösségét elismerni. Ez az okmány egy külföldi hatalomhoz intézett felhívás, hogy segítsék őt, hogy „a jövő év folyamán Romániában is lobogjon a... zászló.”

Egy másik passzus szerint „a nemzeti szocialista légionáriusok központi vezetősége megvitatta a mi programunk megvalósításának kérdését, amelyet már jóval azelőtt dolgoztunk ki gazdasági és politikai szövetségre való tekintettel, amelyet... akartunk kötni.” „Az a szétéphetetlen szolidaritás, amely bennünket összekötött annak jelentésére indít, hogy a háború elhalasztása lehetővé teszi, hogy jövőre Romániában is a... zászló lobogjon.”

Egy szóval — mondja a vádirat, — Codreanu politikai és gazdasági szövetséget készített elő egy idegen hatalommal az ország kormányának feje fölött, tehát erőszakkal akarta azt megvalósítani. A béke fenntartása csak annyiban érdekelte Codreanu, hogy ez számára — a háború elhalasztása folytán, — lehetővé tette, hogy Románia fölé is kitűzze azt a bizonyos zászlót.

Távirat egy külföldi hatalomhoz

Ez egyébként nyilvánvalóan kiderült egy másik nemkevesebb fontos dokumentumból is. Corneliu Codreanu táviratot intézett egy külföldi hatalomhoz, mely ugyanazon az uton jutott el rendelkezési helyére, mint a fentebbi felhívás. A táviratban bizonyos erőket emleget a vádlott, „... amelyek senkinek sem tudni ellenállni...”

A büntetőtörvénykönyv 209. szakasza világosan inkriminálta azt, ha valaki idegen hatalommal összeköttetésbe lép és attól utasításokat és segílyt kér a szociális forradalom megszervezésére.

Stelescu végrendelete

A vádirat adatainak leközlésével párhuzamosan a fővárosi lapok fakszimilében közlik Mihail Stelescu végrendeletét. Stelescu, mint ismeretes, parancsnoki rangot töltött be a volt vasgárdában, melynek parlamenti képviselője is volt, majd a mozgalomból való ki-

Cadum kenőcs kiütés ellen

Arak evék óta viszketésgében szenvednek, viszszanyerhetik nyugodt álmukat, ha Cadum kenőcsöt használnak. Ha kiütésben, vagy valamilyen bőrbajban szenved, vásároljon egy doboz Cadum kenőcsöt. Azonnal megszünteti a viszketésgéget és meggyógyítja a bőr minden gyulladást és irritációját. Használata igen hatásos kiütés, pattanás, viszketésgé, rüh, csalánkiütés, sebek, bőrhámítás, bőrkeményedés, aranyér ellen.

Codreanu rendeletére tették. Dacára a jilvai fiúk hősiességének, mégis 5 adott utasítást Duca megölésére. En magam is olvastam. A légionáriusok válasszának maguknak más vezért, mert ez csak egy be-képzelt és bohóc. Hozzátok nyilvánosságra az itt általam írottakat és a gárdájó irt könyvet. Azzal a megbékélt tudattal halok meg, hogy becsületes voltam. Mihail Stelescu.”

Zendüléssel is vádolják Codreanu

A Curentul ezzel kapcsolatosan a következőket írja:

„A légionárius mozgalom vezetője, Corneliu Codreanu tevékenysége ügyében a vizsgálat befejezést nyert. A hazaáruláson kívül, amit idegen hatalmakkal való kapcsolatok fenntartása, valamint a vezérkar tisztjei körében és a nagyiparnál kifejtett kémkedés útján követett el és aminek értelmét semmilyen védekezés nem indokolhatja elfogadhatón, — Dan Pascu őrnagy katonai vizsgálóbíró zendülésre való felbujtással is megvádolta, ami helyzetét még súlyosabbá teszi. A leleplezés nyomán rendkívüli módon megcsökkent a légionárius tekintélye azok körében, akik rokonszenveztek vele, de lecsökkent a mozgalom volt aktív tagjai között is, akik nem tudtak vezérük titkos mesterkedéseiről.”

Holnap, szerdán a ROYAL slágermozgóban szenzációs premier!!

MISTER FLOW

duplaműsorban. Főszerepekben: FERNAND GRAVEY és EDWIGE FEULLERE. A film szcenáriumát NOTI KAROLY írta.

Ma utoljára: A KALANDOR és A VÖRÖS PÁRDUC duplaműsor.

Idegbaja miatt felakasztotta magát egy fiatal cluji uriaszony

Az egykor dús gazdag Farkas Simon lányának megrázó tragédiája

Cluj, május 16. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap reggel futóútként terjedt el egy fiatal zsidó asszony tragikus öngyilkosságának híre. Lövi Endréné, Farkas Margit, alig 26 esztendő korában, vasárnap reggel felakasztotta magát és meghalt. A szerencsétlen végű fiatal asszony, férjével Lövi Endrével, az Intercontinental szállítási vállalat szorgalmas, közszeretnek örvendő tisztviselőjével élt példás házasságban. Körülbelül egy esztendője azonban különböző családi balszerencse és időközben fellépő betegsége miatt idegbajt kapott. Férje odaadó megértéssel ápolta ugyan, de az önmagával meghasonlott fiatalasszonyt még sem tudta visszartani a tragédiától. Vasárnap egész éjjel súlyos rohamai voltak, majd reggel felé beleegyezett, hogy férje orvos után menjen. Lövi Endre reggel hat órakor rohant orvosért, szerencsétlenségére azonban hosszabb ideig kellett várakoznia, mert az orvos lakásának csengője elromlott. Mire visszaérkezett a Motilor ut 14 szám alatt lévő lakásukba, felesége már élettelenül felakasztva függött a fürdőszobában.

A szerencsétlen véget ért Lövi Endréné halála mögött, megrázó családi tragédia körvonalai bontakoznak ki. Lövi Endréné édesapja Farkas Simon néhány évvel ezelőtt még egyik legtekintélyesebb zsidó polgára volt Clujnak. Ő alapította meg az Iris porcellán gyárat, amelynek első igazgatója volt és az ő nevéhez fűződik a városi téglaiiparának megteremtése is. Farkas Simon abban az időben nem csak családját látta el polgári kényelemmel, de a tája nyitva állott a hozzá segítségért fordulóknak és még ma is ugyemlegetik, mint, aki két kézzel adott, ha rászorultak.

Néhány évvel ezelőtt Farkas Simon kénytelen volt megválni az Iris gyártól és ezzel a család anyagi összeomlása következett be. A röviddel azelőtt még gondatlan életet élő család a legkeserűbb megpró-

báltatásokat élte át. Lövi Endréné, akkor még egészen fiatal lány volt, akit szülei gondos nevelésben részesítettek. A gondatlan gyermekszobából egyik napról a másikra csodálatos lelki erővel ipari pályára lépett. Varrni tanult, majd önálló női ruhászlónt nyitott. A nemrég még elegáns lakásban élő nevelőnőkkel körülvezt lány derekasan tultette magát a változott helyzetben és keményen dolgozott a mindennapi kenyérért. Néhány évvel ezelőtt ment férjhez Lövi Endréhez, akivel harmonikus családi életet élt. Már ugy látzott, hogy sikerült nyugodt új életet teremtenie magának, midőn újabb tragédia következett be:

Huszonkét éves öccse súlyosan megbetegedett. Ez a csapás ismét megviselte az amugyis nagy gondokkal küzdő fiatalasszonyt és szüleit. Mindent betetőzte, a saját betegsége. Két évvel ezelőtt súlyosan megbetegedett, amely néhány évi munkaképtelenségre kárhoztatta. A szorgalmas, dolgozó fiatalasszonyt ez a betegség annyira elkeserítette, hogy az idegei már nem tudtak eléggé ellenállani az újabb megpróbáltatásnak, amely betegségevel szakadt rá. Férje végtelen odaadással igyekezett elfelejtetni vele betegsége okozta meghasonlását, de minden fáradozása eredménytelennek bizonyult. Lövi Endréné az utóbbi időben két ideggyógyász is kezelte, megidegrohamai egyre sürűbben ismétlődtek meg.

Szombaton délután édesapjával együtt meglátogatta a Cozmuta tudószanatóriumában fekvő öccsét. Este rosszultről panaszkodott, éjszaka rohamai voltak, míg kora reggel férje távollétében felakasztotta magát. Bucsuvelet hagyott hátra, amelyben többek között megköszöni férjének azt a néhány boldog esztendőt, amit együtt eltöltöttek. A szerencsétlen sorsú fiatal asszonyt hétfőn délután kísérték utolsó útjára a város zsidó társadalmának osztatlan részvéte mellett.

SPORT

Elhalasztották a Román Kupa és Nemzeti Bajnokság döntőit

A szövetség jelöli ki azt a két csapatot, amelyek Romániát a Közép-Európa Kupában képviselni fogják

Bucuresti, május 16. A labdarúgószövetség kupa- és nemzetibajnoki bizottsága tegnap közös értekezletet tartott, amelyen a következő egyebekről különös, határozatokat hoztak:

1. A Rapid-Dacia Unirea mérkőzést május 19-én játszik le Bucurestiben.
2. A Román Kupa döntő mérkőzését június 19-én játszik.
3. A Nemzeti Bajnokság döntőit a világbajnokságok után, később megállapítandó időpontban játsszák.

időpontban játsszák.

A Szövetségi Tanács (Comitetul Federal) ma este összeül és kijelöli azt a két csapatot, amelyek a Közép-Európa Kupában Romániát képviselni fogják.

A fenti határozatokat a tulszult program és az ette indokoltta, hogy Juhász lábtörést szenvedett, félő tehát, hogy a kupa és bajnoki döntőkön a játékosok újabb sérüléseket szenvedhetnek és ez veszélyeztetné Románia világbajnoki szereplésének sikerét.

A CAMT és az FC Rapid a Román Kupa döntőjében

Cluj, május 16. A Román Kupa középdöntőjének mindkét eredménye a papirformát megcáfoló eredménnyel végződött: a hétközben is mérkőzést játszott FC Rapid legyőzte a pihent Venust, míg a Victoria Timisoara kikapott a lelkes CAMT csapatától. A döntőben tehát Bucurestiben az FC Rapid és a TMAC találkoznak. A Bucuresti kupamérkőzés egyébként a nézők számát tekintve rekordot jelent: klubmérkőzésen eddig aligha volt 25 ezer néző! Eredmények:

FC Rapid-Venus 2:1 (1:1, 1:1, 2:1)

Bucuresti, május 16. Giulesti pálya, — 25 ezer néző — Biró: dr. Rusu. A Rapid kezd és a 9. percben Auer pompás fejségőjével megszerzi a vezetést. 1:0. Az első féldő 40. percében Peten Valcov egyenlít 1:1. A második féldő 17. percében Wetzler faultolja Hu-

mist, mire a Venus középcsatára szándékosan megrugja a Rapid hátvédét. A bíró kiállítja Humist. Nemsokkal ezután Sfera, a Venus hátvédje és Cuedan a Rapid szélsője összecsapnak, Sferat percekig elszigetlik és emiatt áll a játék. Hatalmas frapot diktál mindkét csapat, de az eredmény a szabályos játékidőben nem változik. A kétszer tizenöt perces meghosszabbítás első felidejének 8. percében a Rapid csatársora szép összjáték után Barátiki révén megszerzi a győztes gólt.

CAMT-Victoria 2:0 (0:0)

Timisoara, május 16. 3000 néző — Biró: Busa. Mindvégig jobb volt a CAMT és megérdemelten győzött. A Victoria fáradt csapat benyomását keltette, a CAMT lelkesen küzdött. Mindkét gólt Stockschlager lötte a szünet után a 3. és 32. percben.

A Nemzeti Bajnokságról:

A Phönix legyőzte az Unirea Tricolor, a Kinizsi a NAC-ot

Sulyos vereséget szenvedett az U Bucurestiben, az ACFR is kikapott Juhász lábtörése miatt középidezet nélkül maradt a világbajnokságon a román válogatott

Cluj, május 16. A Nemzeti Bajnokságban vasárnap az utolsó fordulót játszották. Ezek után mindössze két hátralevő mérkőzés kerül eldöntésre. Mindkét mérkőzés azonban fontos: az egyik a csoportbajnokságot dönti el, a másik a negyedik hely kérését.

A vasárnapi mérkőzések közül a Phönix és a Kinizsi győzelme az esemény. Hogy a két csapat közül végeredményben melyik lesz a negyedik, azt a jövő héten dönti el a szövetség, amikor a Phönix-Jiul mérkőzés felbontásában döntenek. Sajnálatos eseménye a fordulónak, hogy Juhász, a NAC válogatott középidezete lábát törte és így Párizsban a román válogatott egyik legjobb emberét kénytelen nélkülöznie. Eredmények: **Baia-Mare.** Phönix-Unirea Tricolor 2:0 (1:0). Biró dr. Morar. 3500 néző. Gólok: 44. percben Szerény IV, 17. percben Szerény III.

Oradea. Kinizsi-NAC 4:1 (3:1). Biró T. Ilescu. 800 néző. A 15. és 23. percben Tierjung gójaival 2:0. A 42. percben Geczó beadását a középcsatárt játszó Juhász befeljeli, közben azonban Ross kapus és Kohl hátvéd együttes erővel ráugrottak, Juhász a földre zuhan, eszméletlenül maradt a földön. Az orvos lábtörést állapított meg. A NAC ezután letörtén, kedvetlenül játszott. A 45. percben Tierjung 3:1, szünet után a 8. percben Losonczy 4:1.

Bucuresti. Juventus-Universitatea 4:1 (2:0). Biró Petre Vasile. 1000 néző. Biztos győzelem. Palmer (2), Dunareanu (2), illetve Benkó lőtték a gólokat.

Bucuresti. Sportul Studentesc-ACFR 4:2 (0:2). Biró Ceareanu. Szünetig Székely és Demény gójaival vezet az ACFR, szünet után Marinescu (2), Popescu és Stefanescu gójaival győz az egyetemi csapat.

Rugby Európa-bajnokság FRANCIAORSZÁG-ROMÁNIA 11:8 (11:0)

Európa-bajnoki mérkőzés Bucurestiben. 8000 néző. Az Anef stadionban vasárnap megkezdődött a rugby Európa-bajnokság. A román válogatott nagyszerűen szerepelt: Európa legjobbjának tartott francia válogatottól

alig szenvedett vereséget. Következő mérkőzés: csütörtökön Németország-Románia.

Nemzeti Bajnokság B)

Galați. Telefon Club-DVA 2:1 (1:0).
Braila. Franco Romana-Sporting 7:1 (5:1).
Constanța. Victoria-Gloria CFR 0:0.

A Nemzeti Bajnokság állása:

Első csoport:				
1. AMTE	18	12	2	48:25 26
2. FC Rapid	18	11	2	48:16 24
3. Victoria	18	10	3	40:25 23
4. Phönix	18	10	2	32:27 22
5. Kinizsi	18	9	2	57:37 20
6. Unirea Tricolor	18	6	6	32:36 18
7. NAC	18	5	4	28:36 14
8. Jiul	13	4	4	22:45 12
9. DUIG	17	4	2	21:45 10
10. Olimpia	18	2	5	15:39 8

Eldöntésre kerül még: FC Rapid-DUIG, május 19-én Bucurestiben.

Második csoport:

1. Ripensia	18	15	0	3	63:25 30
2. Venus	18	13	3	2	64:16 29
3. Gloria	18	9	6	3	41:24 24
4. Juventus	18	7	5	6	30:31 19
5. Sp. Studentesc	17	7	4	6	32:32 18
6. Universitatea	18	7	2	9	33:50 18
7. Vulturii	18	6	2	10	24:41 14
8. ACFR	18	4	3	11	26:45 11
9. Crisana	17	4	1	12	21:39 9
10. Dragos Voda	18	4	0	14	26:57 8

Eldöntésre vár még a Crisana-Sportul Studentesc mérkőzés. Vasárnap játszik

Döntő mérkőzések a C) ligában

Bucuresti. Turda-Olimpia 3:1 (1:0). A Turda ezzel a déli C) liga bajnoka és bejutott a B) osztályba.

Targu-Mures. Monopol-Sparta Medias 1:0 (0:0). A Monopol C) liga győztes.
Resita. RMTE-Banatul 4:0 (1:0). Az RMTE C) liga győztes, bejutott a B) osztályba.

Cluj. UEC-Ariesul 1:0 (1:0). Győztes gól: Costin. KAC-Solvay 3:1 (1:1).

Barátságos mérkőzések

Arad. AMTE-Gloria 3:2 (0:1).
Resita. UDR-Vulturii 3:1 (1:0).
Lugoj. LMTE-Kinizsi vegyes 4:2 (2:1).

Kerületi bajnokság

Cluj. KMSC-Napoca 4:1 (2:1). Avram Iancu-Vasontode 2:0 (0:0). Ifjúsági: Echo-UEC 7:0 (2:0).

Cluj. CFR Cluj-CFR Satu-Mare 4:3 (1:1).

Külföld

MAGYAR VÁLOGATOTT-WOLVERHAMPTON WANDERERS 0:0

Budapest. A világbajnokságra készülő magyar válogatott első kísérleti mérkőzését játszotta 22 ezer néző jelenlétében az angol bajnokság második helyezettje, a Wolverhampton Wanderers ellen. Az angol csapat pihent játszott Budapesten és sokkal veszélyesebb ellenfeinek bizonyult, mint Prágában, ahol néhány nappal ezelőtt súlyos vereséget szenvedett. Mindkét csapat sokat és veszélyesen támadott, az iram ugyan nem volt nagy, a védelmek mindenesetre kitünően működtek.

Düsseldorf. Aston Villa-Ostmark 3:2 (2:1). A volt osztrák válogatott veresége az angol ligacsapattól.

Párizs. Preston Nord End-Racing Club Paris 4:2 (0:2). Az Angol Kupa győztesének első európai turamérkőzése.

Berlin. Anglia-Németország 6:3 (4:2). 120 ezer néző.

Milánó. Olaszország-Belgium 6:1 (2:1). Olaszország B)-Luxemburg 4:0 (3:0).

Budapest. Phöbus-Budai 5:0 (3:0). Nemzeti Bajnokság.

Prága. Slavia-Bratislava 8:0 (5:0). Bajnoki.

A Haggibor tekeszakosztályának vezetősége kéri összes tagjait, hogy ma, kedden este pontosan 9 órakor a pályán tartandó fontos szakosztályi értekezleten feltétlenül megjelenni sziveskedjenek.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET.

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Szerda, május 18: Manon. (Fea Pomponiu szopránna).

Péntek, május 20: Faust. (Fea Pomponiu szopránna).

Szombat, május 21 (délután): Denevér.

Vasárnap, május 22 (este) Balett est.

Hétfő, május 23: Varázsvuola.

Szerda, május 25: Hugentották.

AZ OPERA MOZGO MŰSORA:

Hétfőtől premier. A férfi sorsa a nő. Főszerpben George Raft és Ida Lupino.

A SELECT MOZGO MŰSORA:

Viktória királynő. Egy dicsőséges uralkodás és egy halhatatlan szerelem története. [Főszerepekben] Anne Neagle, Adolf Wohlbrück.

A ROYAL MOZGO MŰSORA:

Szenzációs dupla műsor: I. Victor Francen a Kalandor című nagyszabású filmalkotásában. II. A szezon legnagyobb sikerű cow-boy filmje: A vörös párdus. Bufallo Bill egyik legizgalmasabb kalandja. Főszerpben: Gene Autry és Champion a csodáló.

A THALIA MOZGO MŰSORA:

Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap. Charles Boyer és Danielle Darieux. Előtte Journal, Micky Maus. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

A CAPITOL MOZGO MŰSORA:

Premier! A kétarcú ember. Főszerplok: Ralph Bellamy és Marian Marsh. Műsor előtt: Világhíradó és burleszk.

AZ URANIA MOZGO MŰSORA:

Tigrisek völgye. Izgalmas kalandfilm, melynek cselekménye az afrikai őserdőkben játszódik le. Főszerpben: Donald Cook, Conrad Nagel, Ester Kalston.

A MUNKAS MOZGO MŰSORA:

I. Bűn és bűnhődés. Dráma. Fősz.: Harry Baur. Dosztojevskij regénye nyomán. II. Nő az álarcos bából. Zenés operett. Fősz.: Gustav Fröhlich és Henrik George. III. Journal. Előadások kezdete: 3, 6, 9 órákor. Helyárak: 10 és 12+5 lej.

A cluji

Román Operában

FEA POMPONIU,

a Bucuresti Opera énekesnője

május 18-án

MANON

május 20-án

FAUST

cimszerepében lép fel
Jegyek az Opera pénztáránál kaphatók.

AZ EDISON MOZGO MŰSORA:

Hétfőn, kedden és szerdán világvárosi monumentális műsor: I. Golghota. Mary Baur filmreke. II. Copperfield David. Dickens örökbecsű ismert regénye filmen. 65 szíttárral a főszerepekben. Jön: Valcer királynő Eggert Mártával és az Erdők királya.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portobélyeg mellékelve van.

UJ FÜGGÖNYKEILERÜZLET nyílt „DER-BESC“ név alatt a Gólya Áruház feletti emeleten. Vert csipkeszövetek kivánt méretben készülnek. Állandó mintatere.

KRISTALY gőz- és kádfürdő Str. Dubarilor 3, ujonnan átalakítva (szombat kivételével) minden nap reggel 8 órakor nyílik. Előzetes kiszolgálás. Gőz: 15 lej, kád 20 lej.

Faszakmában 28 évi gyakorlattal, perfektt román, magyar, német levelező, mérlegképes könyvelő ajánlkozik bármely szakmába. Utazónak is. Regáltban jól bevezetve. Szives megkereséseket „Megbízható” jellegűre kér a kiadóba.

Szoba konyhás lakás június 1-re kiadó. Reg. Ferdinand 67, Erdéklődni az emeleten.

Kiszolgáló nőt azonnalra alkalmaz Izsák Ferenc ort. kóser vendéglője Baia-Mare, Reg. Ferdinand 9.

Az Excursia Românească autorizátó of. National de Turism No. 2205-938, Str. Masyryk 7, ardeali főképviselete keres az alábbi városok részére főképviseleket: Oradea, Bistrita, Turca, Sighet, Sibiu, Baia-Mare, Alba-Iulia és Lugoj. Legfőbb feltételek: román állampolgár kell legyen, nem képviselhet semmi más utazási irodát és nem árulhat semmilyen formában CFR jegyeket. Ajánlatok a fenti címre küldendők.

Intelligens felekkel való tárgyalásokban jártas, élelmes, kötelességtudó urinó irodában, kórházban, szanatóriumban, orvosi rendelőben, intézetben, vagy üzletben titkárnői, felügyelőnői, propagandista, pénztári, stb. állást keres román, magyar, német nyelvismerettel és gépirástudással. Megkeresések „Lelkismeretes” jellegűre a kiadóba.

Nősülne nyersbörkereskedő hozománytal. Levelek „Özveggy” jellegűre a kiadóba.

Azonnal kiadó két szobás ósszkomfortos lakás. „Generala”, Str. Iorga 3.

Használt női ruhák eladók. Str. Baron L. Pop 10.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy cukrászműhelyemet áthelyeztem Str. Gen. Gherescu 7. sz. alá. Ugyanott vegetáriánus és husos konyha, kihordásra is. Esküvők rendezésére alkalmas helyiséggel rendelkezem. Esküvők varmicvek és sziddk rendezésére házhoz is megyek. Ort. kóser cukrász: Adlerné.

KEDD, 1938. MÁJUS 17.

HIR

Fekete zsidó

A telavivi „Dawar” visszaemlékezését közli, töltött Kinában és éris zsidókkal. A legnemz Sanghájban a világ mind zsidók, közöttük feketék író baráti viszonyt tartot nek néhány nappal pésküldött a hirlapirónak, a lónös szederestet:

A vendéglátó egy de övezett nagy házbán lak gadtá a vendégeket, akik fürdőszobába vezetett, mosakodott. Utána egy ahol fekete és fehérbőr díszített és ezüsttel megülték tarka selyemruhák zött voltak magasállású tek, mindannyian zsidók mindnyájuk számára a különböző ételek állott móics. Semmi nem mutat készlődnek.

Nyolc órakor a háziur geket egy másik, Dávid zsidó emblémekkel díszít napi díszben állottak az öltözött kínai szolgák je. Minden vendég előtt ez Karmel-bor állott, egy a ka. Utóljára egy bagdadí férfi, lehetőleg legalább ezüst tálcán három pá ő adta a szédert. Ami anjo” imához énekzett. emelte a szédertálat, kö talokat és néhány pillan deg fejére helyezte. A arameus nyelven elmo mót”, mire a háziur há arab nyelven.

Most visszatették a sz Egyeszerre megjelent az héber-arab díszruhába egyzseri övvel, hátizsákk — Honnan jössz? — ké — Egyiptomból — vol — Szabad vagy? — Most már szabad — Hová igyekszel? — Jerusolajim felé. — Mielőtt odamennél, egyiptomi kivonulás csod

A vendég előkor leült előadta a Haggada szer vonulás történetét, ami figyelemmel hallgattak kezdődött a vacsora. A koman” ideje, a rab pászakadarabokat egy vette, botot vett a kez szobában és közben eve amig elfogyasztotta. Ejjel három órakor szeder.

— Időjőslat. Lassan többnyire derült ég, en nyu légáramlás, tovább déiben a fővárosban 28

— Meghalt Reisner A tik: F. hó 12-én meghá Adolf 54 éves korában. 20 évig Lugojon lakott, rült. Kora ifjúságától k a cionizmusnak s ilyer gyermekeit is. Különöse szívéhez kötve és a gál kezdve az erci kibucco gyász annak a hirmek a ner bácsi meghalt. Bete cükája Erec Jiszraelét szonyait jóval meghala hozott a zsidó ügyért. K tudással rendelkezett és tina mellett bibliikus, ve tekkel tudta alátámaszt szervezet intézőbizottsá tizedig volt tagja. Mély Palesztinában élő leány gató leánya, két fia, k rokonsága. Temetése má Timisoaran, ahol a cionl Simon főtitkár és Dre soaraihelycsoport elnök résztvett a temetésen hitközségi elnök, Neut az elhunytnak számos Vajha azok a könnyek, tek és ejtenek, megtern cút eszméjének a tala

HIREK

Fekete zsidók széderje

A tavalyi „Dawar” egyik munkatársa visszaemlékezését közli, aki hosszú éveket töltött Kínában és érintkezett feketeibori zsidókkal. A legnemzetközibb városban, Sanghájban a világ minden részéből érkeznek zsidók, közöttük feketék is, akikkel az újságról baráti viszonyt tartott fenn. Egyike ezeknek néhány nappal pézsach előtt meghívót küldött a hírlapíróknak, aki így írja le a különös széderest:

A vendéglátó egy datolya-pálmák által övezett nagy házban lakott. Kínai szolgálta a vendégeket, akiket mindenekelőtt a fűdősobába vezetett, ahol mindenki megmosakodott. Utána egy terembe vezetett, ahol fekete és fehérbőrű zsidók dusan fel-díszített és ezüsttel megrakott asztal körül ültek tarka selyemruhákban. A vendégek között voltak magasállású tisztviselők és tiszték, mindannyian zsidók. A háziur kijelölte mindnyájuk számára a helyeket. Az asztalon különböző ételek állottak, tea, kávé, gyümölcs. Semmi nem mutatta, hogy itt széderre készülődnek.

Nyolc órákor a háziur átvezette a vendégeket egy másik, Dávid csillagokkal és egyéb zsidó emblémákkal díszített terembe, ahol ünnepi díszben állottak az asztalok. Selyembe öltözött kínai szolgák jelölték ki a helyeket. Minden vendég előtt ezüst tálcán egy üveg Karmel-bor állott, egy arany kehely és pázska. Utóljára egy bagdadi rabbi lépett be, ősz férfi, lehetett legalább hetven éves. Előtte ezüst tálcán három pázska és „charoszet”, ő adta a szédert. Amikor a „Ho lachmó anjo” imához érkezett, egy fiatalember fel-emelte a szédertálat, körüljárta vele az asztalokat és néhány pillanatra mindegyik vendég fejére helyezte. A rabbi héber, illetve arames nyelvben elmondotta a „Hó lachmót”, mire a háziur háromszor megismételte arab nyelven.

Most visszatették a szédertálat a rabbi elé. Egyszerre megjelent az ajtóban egy fiatal, héber-arab díszruhába öltözött férfi bottal, egyszerű övvel, hátizsakkal.

- Honnan jössz? — kérdezte a rabbi.
- Egyiptomból — volt a válasz.
- Szabad vagy?
- Most már szabad vagyok.
- Hová igyekszel?
- Jerusolajim felé.
- Mielőtt odamennél, beszéj nekünk az egyiptomi kivonulás csodáiról.

A vendég ekkor leült a rabbi oldalára és előadta a Haggada szerint az egyiptomi kivonulás történetét, amit a jelenlevők nagy figyelemmel hallgattak végig. Tíz órákor kezdődött a vacsora. Amikor eljött az „afikoman” ideje, a rabbi begyömösözte a pászakadarabokat egy szalvétába, vállára vette, botot vett a kezébe, fel és alá járt a szobában és közben evett az „afikomanból”, amíg elfogyasztotta.

Éjjel három órákor ért véget a különös széder.

— **Időjárás.** Lassan emelkedő légnyomás, többnyire derült ég, enyhe határozatlan irányú légáramlás, további felmelegedés. Ma délben a fővárosban 28 fokot mértek.

— **Meghalt Reisner Adolf.** Lugojról jelentik: F. hó 12-én meghalt Timisoaran Reisner Adolf 54 éves korában. Az elhunyt több mint 20 évig Lugojon lakott, aholvá Sighetről került. Kora ifjúságától kezdve fanatikusa volt a cionizmusnak s ilyen értelemben neveite gyermekeit is. Különösen a chaluciu volt a szívéhez kötve és a galut hachsara-telepeitől kezdve az erעי kibbukokig fájdalmas lesz a gyász annak a hírnek a hallatára, hogy Reisner bácsi meghalt. Beteges szíve minden porciájá Erec Jiszraelért dobant. Anyagi viszonyait jóval meghaladó súlyos áldozatokat hozott a zsidó ügyért. Különben is mély zsidó tudással rendelkezett és minden érvét Palesztina mellett biblikus, vagy talmudikus idézetekkel tudta alátámasztani. A lugoji cionista szervezet intézőbizottságának közel két évtizedig volt tagja. Mélyen gyászolja özvegye, Palesztinában élő leánya, egy orvostanhallgató leánya, két fia, hat testvére és nagy rokonsága. Temetése május 13-án ment végbe Timisoaran, ahol a cionista szervezetet Hirsch Simon főtitkár és Drechsler Gyula a timisoarai helyi csoport elnöke képviselte. Lugojról résztvett a temetésen dr. Kirschner Arnold hitközségi elnök, Neumann Hugó alelnök, az elhunytnak számos barátja és tisztelője. Vajha azok a könnyek, amelyeket érte ejtettek és ejtenek, megtermékenytenék a chaluciu eszméjének a talaját.

— **Nagy károkat okozott a felhőszakadás Hunedoara megyében.** Tudósítónk jelenti: A legutóbbi felhőszakadások nagy károkat okoztak Ilia környékén. Vorta hunedoaramegyei községben Ilia mellett, a villám becsapott az iskolába, ahol a tanítót és négy gyermeket talált el, akik eszméletüket veszítették. Másnapra azonban a tanító és a gyerekek állapota megjavult, két gyermek azonban nem nyerte vissza beszélnéességét. Tatrésd községben Zam mellett a patak megduzzadt, elmosta a töltést és a vasuti síneket.

— **Letartóztatták a megtévedt simeriai postamestert.** Tudósítónk jelenti: A simeriai postamester, Pui Zacharie hónapok óta furcsa üzelmeket folytatott hivatalában. A feladott postautalványokat nem vezette be a levélnyomtatásba és csak félelmes hírvényeket állított ki, amiáltal nagyobb összegeket sikerült ellopnia. Pulcom inspektor, a timisoarai postafelügyelőség kiküldött, aki a simeriai postán vizsgálatot tartott állapította meg a sikkasztást, amely az eddigi adatok szerint 34.000 leit tesz ki. Feljelentésére a csendőrség letartóztatta a megtévedt tisztviselőt, akit a dévai ügyészségnek adak át.

— **A magyarországi zsidójavaslat.** Két budapesti zsidó találkozik az uccán. Az egyik megkérdi:

- Ön mikor tért ki?
- 1914-ben. És ön?
- Én 1910-ben.

Erre mindketten haptákba vágják magukat és egyszerre mondják:

- Akkor szervesz kérek alálsan.

— **Nagyméretű sikkasztás a sibiui telefonhivatalnál.** Tudósítónk jelenti: A sibiui telefonhivatal vezetője a napokban rovensolást végzett és legnagyobb meglepetésére mintegy 800 ezer lejes hiányt állapított meg. Steinescu a rendőrséghez beadott feljelentésében három hivatalnokot vádolt meg az összeg elsikkasztásával, akik szerinte az iratok és könyvek meghamisításával követték el a sikkasztást. A rendőrség a feljelentés alapján kihallgatta majd letartóztatta Negulescu pénztárosnót és Dressler hivatalnoknót. Vass Erzsébet kihallgatása előtt öngyilkosságot követett el megmérgezte magát és veszélyes állapotában még nem lehetett kihallgatni. Az ügy óriási feltűnést keltett Sibiuban.

— **Cluji orvos előadása a budapesti Pszichoanalitikai Egyesületben.** Budapestről jelentik: A Magyarországi Pszichoanalitikai Egyesület meghívására dr. Brunner Mendel cluji ideggyógyász előadást tartott a serdülés elméjéről egy határesetének analitikai kezeléséről. A több mint egyórás előadást dr. Hólv István elnök vezette be s azon a Pszichoanalitikai Egyesület orvos-tagjai csaknem teljes számban megjelentek. Dr. Brunner előadásában gyakorlati példával illusztrálva bemutatta, hogy ma már a serdülés elmezavar eddig gyógyíthatatlannak hitt esetei is a pszichoanalízis segítségével eredményesen gyógyíthatók. Eddig az volt a tudományos meggyőződés, hogy az elmebeteghez nem lehet hozzáférni a pszichoanalízis eszközeivel, mivel ők lelki áttételre képtelenek volnának, márpedig az analitikus gyógy mód hatásának kifejtéséhez okvetlenül szükséges a lelki áttétel. Az előadó a bemutatott eset kapcsán kifejtette, hogy ma már az analitikus technika odáig finomított, hogy a serdülés elmebetegnél is lehet érni az indulat-áttételnek olyan mélységét, amely lehetővé teszi az egészen mélyen rejlő konfliktusok feloldását és ezzel a beteg gyógyulását. Az előadást élénk vita követte, amelyben több ismert ideggyógyász vett részt. Az ülés bezárása előtt az elnök megköszönte az értékes előadást és bejelentette, hogy dr. Brunner egyhangulag felvezik a Nemzetközi Pszichoanalitikus Egyesület tagjai sorába.

— **Megkezdte a targonmuresi járásbírósg a zsidó állampolgárságok felülvizsgálását.** Tudósítónk jelenti: Mint ismertes a belügyminisztérium legutóbbi körrendeletét küldött az egyes törvényszékek elnökeihez, amelyben kérte, hogy az illetékességükhez tartozó járásbírósgok sürgősen kezdjék meg a zsidó állampolgárságok revízióját és arról sürgős jelentést tegyenek. A körrendelet értelmében Targon-Muresen is megkezdődött tegnap a zsidó állampolgárságok revíziója. A vezető járásbíró beosztása szerint az A—E betűs ügyeket Cristeanu járásbíró, az I—N betűsöket Poboran járásbíró, az F—H kezdőbetűs kérvényeket Cortusan járásbíró, az O—Z betűs kérvényeket Vestimian vezető járásbíró és a targonmuresi járásbírósg körzetébe tartozó vidékről beérkezett kérvényeket Robert Wagner járásbíró fogja felülvizsgálni. Ertesüléseink szerint a targonmuresi járásbírósgon mintegy 1500 állampolgársági ügyesomó vár elintézésre és ezeknek elintézése után sor kerül a minisztérium által Targon-Muresre küldött 1300 ügydarab felülvizsgálására. Ezek között azok szerepelnek, akik korábban bírói uton kértek meg az állampolgárságok rendezését. Itt említjük meg, hogy a zsidó állampolgárokra kötelező revíziós tárgyalások Turcán már véget értek. A bíróság a legnagyobb körültekintéssel működött ebben az ügyben és elenyészően csekély a visszautasított kéresek száma.

— **Eljegyzés.** Rub Frida Petoseni és Freimann Sándor Satu-Mare jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— **Orvosi szakülés.** A Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület május 22-én, vasárnap délután pontosan 8 órákor tartja 115-ik tudományos ülését saját helyiségében, Str. Memorandului 13 alatt, a következő tárgysorozattal: Prof. dr. Pólya Jenő egyetemi tanár (Bpest): A heveny pancreas betegségek kórta és klinikája, amelyre a tagokat és orvosvendégeket ezuton is meghívja a vezetőség.

— **Ingyenes jogisegély és jogtanács a Magánalkalmazottak Szakszervezetében.** A Magánalkalmazottak Szakszervezete külön jogügyi osztályt állított fel, melynek vezetői: dr. Pop Ioan és dr. Deutsek Géza cluji ügyvédek, akik kétszer hetenként és pedig minden kedden és pénteken este 8 és 9 óra között ingyenes jogitanácsot rendelkezésre állanak a szakszervezet tagjainak, a szervezet hivatali helyiségében, Str. Nicolae Iorga 16 szám alatt. A szakszervezet Vezetősége ezuton is felhívja mindazon szervezeti tagokat, akiknek jogtanácsra van szükségük, hogy bizalommal forduljanak a szervezet jogügyi osztályához fenti időpontokban, ahol szakszerű tanácsokban részesülnek.

A cluji Zsidókörház tárgysorsjátéka

Országszerte a legnagyobb érdeklődés mellett folynak a cluji Zsidókörház tárgysorsjátékának előkészületei. A nagy érdeklődés miatt felhívjuk a közönség figyelmét, hogy már nagymennyiségű sorsjegyet vásároltak fel és minél jobban közeledik a május 25-iki nap, a húzás időpontja, annál inkább van kitéve annak, hogy már nem vehet részt a sorsjátékon. A Kereskedelmi Hitelintézet árusainál nagy érdeklődés mutatkozik a sorsjegyek iránt és minden jel arra mutat, hogy a Zsidókörház anyagi támogatását szolgáló ez az új sorsjátéka is a régiekhez hasonlóan nagy siker mellett fog lezajlani.

— **Aki egész nap ott gonyed az íróasztal mellett, igyek reggelenként felkeléskor egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert az a bélműködést szabályozza, a gyomormesztést előmozdítja, a vérkeringést élénkíti és a munkaképességet fokozza. Kérdezze meg orvosát.**

EGYESÜLETI ÉLET

— **A Körházegyesület és Nőegylet teadélutánja.** Olvasóink figyelmét felhívjuk a két egyesület hölgybizottsága által minden csütörtök délután 1/5 órákor rendezendő teadélutánra, ahol figyelmes házlásszonyok gondoskodnak arról, hogy a jelenlevők jól érezzék magukat. A két egyesület a cél érdekében is reméli és elvárja, hogy ezeket a kellemes időtöltést is jelentő délutánokat minél nagyobb számban látogassák.

— **Cionista dienszt.** A cluji cionista helyi csoport kulturrendezésében f. hó 18-án, szerdán este Arie Ibn Zahav, a jeruzsálemi gyetem főtitkára tart előadást az erעי közoktatási és kulturviszonyokról. A hét cionista krónikáját Goldschläger Sionia mondja el. Ibn Zahav az egyetemre és a többi főiskolákra való kijutás praktikus lehetőségeiről is megemlékezik. A helyi csoport vezetősége kéri a szülőket, akik gyermekeiket Palesztinában öhajják továbbképeztetni, hogy az előadáson megjelenni sziveskedjenek.

— **Wizo kulturdélután.** A cluji Wizo kulturrendezésében május 17-én, délután 4 órai kezdettel Fischof Emil tart előadást. Az előadás a helyi csoport helyiségében, Str. Memorandului 13 alatt lesz. A hölgyek pontos megjelenését kéri a vezetőség.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, május 17.

Bucuresti. 6.30: Torna, hírek, hanglemezek. 13.15: Pontos idő, kulturális közlemények, sport. 13.25: A Regele Carol II. hajó zenekarának hangversenye. 14.15: Pontos idő, időjárásjelentés, hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.20: Közlemények, külföldi aktualitások. 19: Pontos idő, időjárásjelentés. — 19.02: Rádiótechnikai üzenetek. 19.15: A rádió szalonzeneke. 20.50: Nadja Chebap zongorázik. 22.30: Hírek, sport. 22.45: Victor Predescu zenekara.

Budapest. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: Balalajkazene. 13.30: Hírek. 14.30: Postászenekar. 15.35: Hírek. 18: Cigányzene. 20.35: A rádió szalonzeneke. 21: Zenés, énekes egyfelvonások. 21: Hírek. 22.15: Beskárt-zenekar. 24.10: Táncclemezek.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból:

Poste Parisien. 20.15: Hangverseny. 22: Operett Chevalierrel. Prága. 22.20: Beethoven: VII. szimfónia. Varsó. 21.05: Közvetítés a Nagyoperából.

Szerda, május 16.

Bucuresti. 6.30: Torna, hírek, hanglemezek. 13.15: Pontos idő, kulturális közlemények, sport. 13.25: Hanglemezek. 14.15: Pontos idő, időjárásjelentés, hírek. 15.20: Közlemények, a nap eseményei. 19: Pontos idő, időjárásjelentés. 19.02: Könyv- és folyóiratszeme. — 19.15: A zene története: Bach, Mozart és Haydn. 20.20: Tiron Silvia (Cluj) és George Stefanescu énekhangversenye. 21.05: Mihai Ralea munkügyi miniszter előadása: A mi munkaproblémánk. 21.20: Richard Strauss-lemezek. 22.10: Zenekabaré. 22.30: Hírek, sport. 22.45: Ionel Gurgea zenekara.

Budapest. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: Katonazene. 13.30: Hírek. 14.30: Cigányzene. 17.45: Hírek. 19: Táncclemezek. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése: Rózsalovag. 23: Hírek. 24.25: Jazz.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból:

Poste Parisien. 19.20: Csajkovszkij: Patetikus szimfónia. 22.10: Zenehumoristák. Prága. 20: Operaelőadás. Varsó. 22: Sztompka Henrik Chopin-műveket zongorázik. 23.05: Dalos, zenés tánka est.

Művészeti Lakberendezés

SZÉKELY ÉS RÉTI
 BUTORGYÁR R.T. · BUCURESTI · TG. MUREŞ
TERVEZÉSÉBEN.
 KIVÁNTATRA MEGBIZOTTUNK FELKERESI.

OLLA
 GUM..II

aranyérmes
 OLLA-nak

1937

UJ KELET Legújabb hírek

Szabaddalra helyezték Rotschild bárót

London, május 16. A Daily Express írja, hogy Rotschild Lajos bárót, akit az Anschluss után letartóztattak, egy európai állam közbenjárására szabaddalra helyezték. Rotschild tegnap Franciaországba érkezett. A Kleine Volkszeitung beszámolt a báró szabaddalra-helyezéséről, mire a lapot elkobozták.

Ma tárgyalja az esküdtsek a Léb Miksa nagykereskedő elleni revolveres rablómerénylet ügyét

Cluj, május 16. (Az Uj Kelet tud.) Az esküdtsek tegnap tartotta meg utolsó ülészakánának első tárgyalását, míg mára tüzte ki tárgyalásra az elmúlt esztendőben Léb Miksa cluj nagykereskedő ellen elkövetett revolveres rablómerénylet ügyét. Annakidején beszámolt róla az Uj Kelet, hogy Léb Miksa nagykereskedő ellen Maloasa uca 7. szám alatti villájában revolveres rablómerénylet történt.

Pápai Béla rovtomultu asztalossegéd késő este, álarosan behatolt a Léb villa fürdőszobába ablakán és a zajra elősiető Léb Miksára több lövést adott le. Léb Miksa heteken át élet és halál között lebegett a súlyos sebesülés következtében. A rendőrségnek néhány napi nyomozás után sikerült elfognia a tettest Pápai Béla rovtomultu asztalossegéd személyében, akit egy óskaaruhakereskedőnél eladott kabátja juttatott rendőrkézre.

Tovább nyomulnak előre a spanyol nemzetiek

Salamanca, május 16. (Radio.) A nemzetiek hivatalos hadsintéri jelentése közli, hogy tegnap este ellenséges ellentámadást vertek vissza Cuevas de Vinroma körzetében. Kettőszázhatvanöt köztársasági ölték meg ebben az ötközletben. Terruel körzetében a nemzetiek folytatták előnyomulásukat a rossz idő dacára. Elfoglalták Capela Santa Barbarát, amely Corbalan közelében van. Al-lepuz körzetében a nemzetiek Casilia magaslátot, Gudar falut és más ellenséges állásokat foglaltak el.

A foglyok száma és a hadizsákmány igen nagy.

A főhadiszállás frontudósítója szerint Sierra Gudarnál a nemzetiek több mint hatszáz méter magasságban lévő állásokat foglaltak el, majd sikeres ostromot vezettek Gudar falu ellen és három kilométert nyomultak előre. Alcala de la Selva falut megközelítették.

A Zsidó Kórház és a Nőegylet közös költségvetéséről közli, hogy az utóbbi időkben annyira népszerűvé vált csütörtöki teatrendezvényét ehéten, a Goldmark hangversenyére való tekintettel, nem tartják meg.

Viktoria királynő filmje. A divatos történelmi filmek között kimagasló alkotás a Viktoria angol királynő életéről készített film, amelyet a „Select”-mozgóban mutatnak be. Korszerűsége nemcsak példátlanul hű kosztümjeiben nyilvánul meg, hanem a szereplők pompás játékában és a rendezés kiválósságában. Nyolcvan év előtti eseményeket elevenít meg a film, amikor Viktoria angol hercegnő, alig tizenöt éves korában trónra kerül. Koronázás után férjét keresnek számára. Melbourne lord két fiatal herceget, Albertet és Ernőt mutatja be a fiatal uralkodónak, aki habozás nélkül Albertet választja. A két napig tartó „mézes hetek” után Viktoriában föléled a királynő alkotó vágya, amely erősebb, mint a hitvesi szeretet és csak hosszabb együttélés és a férfi éretnység fölismerése után osztja meg férjével az uralkodás gondjait. — Nagy tehetséggel és tökéletes átérzéssel játszik a darab főszerepeit: Anna Neagle és Adolf Wohlbrück, két nagy művész, akik jótékony legjavát adták ebben a filmben. A páratlan rendezés Herbert Wilcox érdeme. A kisebb szerepeket is elsőrendű művészek alakítják.

Átszervezték az angol kormányt

Malcolm Macdonald lett az új gyarmatiügyi miniszter

LONDON, május 16. A Reuter ügynökség jelenti, hogy az angol kormányt átszervezték. Lord Swinton légügyi miniszter és Ormsby Gore, azaz most már lord Harloch gyarmatiügyi miniszter benyújtotta lemondásukat. Ennek folytán a dominiumok minisztériuma élére lord Stanley került, míg gyarmatiügyi miniszteré Malcolm Macdonaldot nevezték ki, aki eddig a dominiumok élén állott. Légügyi miniszter Wood Kinsley, eddigi egészségügyi miniszter lett, akinek helyét viszont Walter Elliot foglalta el.

A fenti kinevezésekkel párhuzamosan Colville-t skóciai államtitkárrá, Wallacet a kincstár államtitkárává, Maire Headot India államtitkárává, Balfourt légügyi államtitkárrá és Crost kereskedelemügyi államtitkárrá nevezték ki.

Capitol Mozdó

Premier!

A kétarcu ember

Kalandorfilm! Izgalmas cselekmény! Rendkívüli és nem mindennapi történet!

Főszereplők: RALPH BELLAMY és MARIAN MARSH.

Jön!! EDDIE CANTOR — A hagdadi Califa!

Henlein Berlinben beszámolt Hitlernek londoni tárgyalásairól

A szudeta-németek hajlandók mérsékelni követeléseiket?

London, május 16. Konrad Henlein angliai utjáról repülőgépen a német fővárosba utazott és ott, amint a Havas Iroda jól informált forrásból közli, beszámolt Hitler kancellárnak londoni tárgyalásairól. Párába minden valószínűség szerint holnap tért vissza, amikor is megbeszéléseket fog folytatni a csehszlovák kormánykörökkel is.

Ugyanakkor a londoni Sunday című lap azt jelenti, hogy a szudeta-németek állítólag hajlandó kisse mérsékelni követeléseiket a szudeta-németek alapköveteléseit teljesíti és idevonatkozóan London biztosítékot nyújt. Beavatottak úgy tudják, hogy az új csehszlovák kisebbségi tervezet nagyjában elfogadja a szudeta-németek önkormányzati törekvéseit és ez esetben Németország nem fog igényt tartani ezeknek a területeknek a bekebelezésére.

Mint Prágából jelentik, Henlein tegnap este Londonból jövet Aschba visszahívezte. Baftainak kijelentette, hogy teljes mértékben meg van elégedve londoni tárgyalásaival. Ugyanakkor Trupstizből jelentik, hogy a né-

met és csehszlovák tornászifjak között súlyos összetűzés támadt, amelynek során öt ember megsebesült. Végül is a hatóságok közbe-lépése teremtett rendet. Egy szudeta-német képviselő közbenjárására több csehszlovák tornászifjut, akik állítólag a verekedést indítványozták, őrizetbe vettek.

Prágai jelentés szerint Henlein környezete-ben azt állítja, hogy Henlein nem fog Prágába menni.

Csehszlovákia még e héten nyilvánosságra hozza a kisebbségi statutumot?

London, május 16. Az angol sajtó arról ír, hogy Conrad Henlein londoni látogatása megnyitotta a cseh kormány és a szudeta-német párt tárgyalásainak útját. Ma már a közvetlen tárgyalások is megindulnak, amely elé a francia sajtó nem tekint tulságosan vérmes reményekkel. Valószínű, hogy a cseh kormány még e hét folyamán nyilvánosságra hozza a kisebbségi szabályzatot.

Titkos megbeszélések voltak Genfben a cseh kérdésben

London, május 16. A Daily Mail tudni véli, hogy Genfben fontos titkos megbeszélések voltak a cseh kisebbségi kérdés ügyében. Bonnet francia külügyminiszter szerint még nem tisztázott az a kérdés, hogy Franciaország segítséget nyújtana-e Csehszlovákiának, ha támadás érné. Litvinov szovjet külügyi népbiztos sem tisztázta még ugyanezt a kérdést. Lengyelország delegátusa minden-esetre leszögezte, hogy országa nem enged át sem orosz csapatot, sem légi haderőt.

Henlein a sajtónak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy az angol közvélemény a kisebbségi kérdés szászszálékos megoldását kívánja. Angol politikai körök véleménye szerint az erőszakos megoldás esetleg háborúhoz vezethet, amelyben Anglia, Franciaország, sőt más európai hatalmak is belesorolhatnának.

Kedden hozzák nyilvánosságra a cseh választ az angol javaslatra

London, május 16. A cseh kormány átnyújtotta a prágai angol követészen a szudeta-német kérdésben tett angol javaslatra adott választ, amelyet valószínűleg kedden hoznak nyilvánosságra.

A cseh kérdés az angol alsóházban

London, május 16. Az alsóház ma délutáni

ülésén több képviselő felvilágosítást kért a kormánytól a demarsokra vonatkozóan, amelyeket Anglia Berlinben és Prágában a szudeta-németek ügyében tett. Buttler külügyi alminiszter azt válaszolta, hogy az angol kormány nem sugalmazott a csehszlovák kormánynak különleges intézkedéseket, vagy koncessziókat ebben a kérdésben, csupán annak megállapítására szorított, hogy szállítás van bizonyos intézkedésekre a kérdés megoldása érdekében. A prágai kormány egyetértett ezzel és kijelentette, hogy meg fog minden lehetőséget tenni ebben az irányban. A kérdés még nincs véglegesen tisztázva, úgy, hogy bővebb nyilatkozatot nem tehetnek.

Spaak elnökletével megalakult az új belga kormány

Brüsszel, május 16. Spaak deznáit miniszterelnök kormánya váratlanul hirtelen megalakult. A kormányban 4 szociáldemokrata, 2 katolikuspárti, 2 keresztény demok-rata és 1 szabadelvi politikus kapott helyet.

Belehalt sérülésébe Hartmann László, a világhírű autóversenyző

Tripolisz, május 16. Hartmann László, a nemzetközi relációkban is jólismert magyar autóversenyző, aki a tripoliszi versenyen összeütközés folytán gerinctörést szenvedett, hétfőn délután behalt sérüléseibe.

Komoly beteg Chamberlain angol miniszterelnök

London, május 16. Politikai körökben aggodnak Neville Chamberlain állapota miatt, aki két nap óta az ágyát őrzi. Egyébként azt hiszik, hogy a kormány átszervezésével kapcsolatban Swinton légügyi miniszter lemondását elfogadják és utódjává Samuel Hoaret, vagy Hore-Belishat nevezik ki légügyi miniszternek.

Petrescu Comnen Olaszországba utazott

Genf, május 16. Petrescu-Comnen román külügyminiszter tegnap este Genfből Olaszországba utazott néhány napi tartózkodásra. A külügyminiszter csütörtökön, vagy pénteken érkezik a fővárosba.

Hatóságsértésért két-havi fogházra ítélték Waiszlovics Emilt,

az oradeai Park szálló tulajdonosát

Cluj, május 16. (Az Uj Kelet tud.) A clujai katonai törvényszék tegnap tárgyalta Waiszlovics Emilnek, az oradeai Park-szálló tulajdonosának hatóságsértési perét. Waiszlovics Emil ismert, karakterisztikus alakja Oradeának, aki hasonló pere miatt több ízben szerepelt már a clujai hadbíró-ság előtt. Ezúttal azért került Clujra, mert egy mozielőadás után a himnusz intonálá-sa közben elhagyta a nézőteret. Waiszlovicsot kihallgatás végett Clujra hozták, ahol Cămpianu őrnagy vizsgálóbíró elé került. A vallomáson felvett jegyzőkönyv aláírását azonban Waiszlovics megtagadta és ebből kifolyólag szóváltás támadt az őrnagy-vizsgálóbíró és a szállodatulajdonos között. Emiatt hatóságsértés címén eljárás indult meg ellene. A pert tegnap tárgyalta a katonai ügyészség, amely bü-nösnek mondta ki Waiszlovics Emilt és kéthavi fogházra ítélte. Waiszlovicsot, kit nyomban letartóztattak, felfolyamodással élt az ítélet ellen. Előbbi perének tárgyalására, amely maült tulajdonképpen Cluj-ra jött, későbbi időpontban kerül sor.

A bucaresti nemzetközi vasúti kongresszus. Bucarestből jelentik: A Tiszti Kosszinó épületében 56 állam képviselőinek jelenlétében folytak a nemzetközi vasúti szövetség kongresszusának tárgyalásai. Szá-mos fontos közlekedésügyi kérdés szerepel napirenden, mint a vegyes vasúti és légi-forgalom, vasúti, tengeri, légi utazás problémái, egységes pénznem bevezetése a nemzetközi vasúti jegyváltásoknál, különböző szállítási díjszabások, nemzetközi vasúti statisztikai kérdések, stb.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. S. nyomdája Cluj, Strada Baroa L. Pop 16. Telefonszám: 18-60.

BUN DE IMPRIMAT

Taza postala
pénztár in sum.
No. 224718/828.

Az a bizonyos

Amikor Göring német fegyverkezés hírhedté vált beszé-lyt ajánlotta a dátavé szerkint, az vaj utáni vágyódás Hogy a német né-vánta volna vaj he-nyven nevezendő bi-kezesünkre, annál is népet ezekben a két-sekben sem szokták

Arról is tudunk, h-mány kasszája vég-már se a vállalatok, társaságok tartaléka a fegyverkezési Mo-tására, — a belső-lyamodott a Harma-

A belső kölesont de amint a Frankf-sági rovatának ama-ményeiből tudjuk, -gatva, mert a német-sége az ágyut még-vajnál, nyilván am-hogy az utóbbi nem

Két nappal ezelőtt meghirdetett egy-amelynek terve sem-vágyálmából, vagy a-ból született meg, volt szülőjára, éppen szágnak politikai-amely vaj helyett az-ember földi életének

S a francia nép hi-magasan tuljegyezte kölesont, hogy be-le-jegyzéseket.

Azok, akik az erős-denhatóságot hirdetik-jeként, akik azon a-teskedést, sőt a l-sal kell az emberek-ságot merithetnének-sikeréből.

Megtanulhatnák, h-a nemzeti erő és a-lására vezet feltétlen-zeti egység és nemze-tozását is elősegíthe-

Az a kényszer, am-csinók sikerét biztos-áldozatkészség és lel-belső kölesont óriási-mutatja az a bizony-totalitáris nemzeti eg-nemzeti egység közö-

Gyorsaság

Tulajdonképpen ne-hisz Hartmann Lás-nyen halálra került, kitémetett pesti aut-versenyeken majd eg-egyiken indult. Mi is-meglepőbb konstruk-ció fokozására előn-repülőn a feleaci pá-ál bukó-sissakos, Bleriot-s alakja, v-utánj legyűlással a-ilyen elszánt, gépi g-fajtánál is elmaradn-rendszerezés lett szakra az aptók nem-zony megesodálta tö-mann Lászlót külön-donképpen egy nem-benne rejő lény eg-volt.

Nagyon helyesen-nyugati író sofőrm-repülőgépek e magu-Part pour Part szer-ültek az autó volján-játékszerűen ható-magát a Gépet tul-sére akarták haszná-sítményének a gyors-zásért.

Elszánt és különö-